

ANALÝZA PŘEDVOLEBNÍCH POŘADŮ

ODVYSÍLANÝCH NA PROGRAMU NOVA
PŘED PREZIDENTSKÝMI VOLBAMI 2023

OBSAH

1. ÚVOD	3
2. ANALYTICKÁ ČÁST.....	4
2.1. Televizní noviny	4
2.2. Cesta na Hrad: Poslední šance a Poslední dva	6
2.3. Cesta na Hrad: Debata I a II	20
2.4. Cesta na Hrad: Jeden na jednoho a Poslední debata	32
3. ZÁVĚR	39

1. ÚVOD

V lednu 2023 se uskutečnily volby prezidenta České republiky. První kolo proběhlo ve dnech 13. a 14. ledna, druhé kolo 27. a 28. ledna. O hlasy voličů soupeřilo osm uchazečů – Pavel Fischer, Jaroslav Bašta, Petr Pavel, Tomáš Zima, Danuše Nerudová, Andrej Babiš, Karel Diviš a Marek Hilšer. Ve skupině kandidátů původně figuroval také Josef Středula, který z voleb necelý týden před prvním kolem odstoupil. Do druhého kola postoupili Petr Pavel a Andrej Babiš. Vítězem voleb se stal Petr Pavel, který získal celkem 3 359 151 hlasů (58,32 %).¹

Vzhledem k významnému společenskému dopadu voleb Rada pro rozhlasové a televizní vysílání (dále jen Rada) zařadila monitoring předvolebního vysílání mezi své priority pro rok 2023. Těžiště monitoringu spočívalo v analýzách zpracovaných v bezprostřední reakci na doručené podněty diváků a subjektů, které se cítily být vysíláním poškozeny či znevýhodněny. Vedle toho Rada zadala zpracování analýzy předvolebních debat s kandidáty, resp. pořadů s předvolební dramaturgií, které byly zařazeny do vysílání rozhlasových a televizních programů relevantních z hlediska voličského rozhodování (v případě televizního vysílání se jedná o celoplošné programy ČT1, ČT24, NOVA, Prima a CNN Prima News).

Předkládaná kvantitativně-kvalitativní analýza vznikla jako součást celkového monitoringu analytického odboru Úřadu Rady. Jejím předmětem jsou pořady odvysílané provozovatelem TV Nova s.r.o. na programu NOVA, konkrétně debaty s názvem *Cesta na Hrad: Debata I*, *Cesta na Hrad: Debata II*, *Cesta na Hrad: Poslední debata*, pořady *Cesta na Hrad: Poslední šance*, *Cesta na Hrad: Poslední dva* a *Cesta na Hrad: Jeden na jednoho* a medailonky kandidátů v pořadu *Televizní noviny*. Cílem analýzy je zjistit, zda provozovatel v předmětných pořadech naplňoval znění zákona o vysílání, zejména pak § 31 odst. 2 a 3, stanovující, že:

- „*Provozovatel vysílání poskytuje objektivní a vyvážené informace nezbytné pro svobodné vytváření názorů*“ (odst. 2),
- „*provozovatel vysílání je povinen zajistit, aby ve zpravodajských a politicko-publicistických pořadech bylo dbáno zásad objektivní a vyváženosti a zejména nebyla v celku vysílaného programu jednostranně zvýhodňována žádná politická strana nebo hnutí, popřípadě jejich názory nebo názory jednotlivých skupin veřejnosti, a to s přihlédnutím k jejich reálnému postavení v politickém a společenském životě*“ (odst. 3).

Monitoring poskytne informace o tom, jaký prostor byl ve vysílání poskytnut jednotlivým kandidátům, s jakými konotacemi a v jakých kontextech. Dále poskytne informace o tom, jak bylo pracováno s informacemi a se zdroji, zda byla důsledně oddělována fakta a komentáře, jaká byla míra konfrontačnosti svědčící o možné ztrátě neutrality či dokonce podjatosti ze strany redakce, resp. komentátora, a zda v předvolebních pořadech nebylo možné vysledovat prvky či postupy, které by byly prostředkem manipulace za účelem poškodit nebo naopak prospět některému kandidátovi. Analýza umožní komplexní vyhodnocení, zda program, resp. provozovatel vysílání, v rámci předvolebních pořadů poskytl objektivní, vyvážený a nestranný obraz všech kandidátů.

¹ Podrobné výsledky a další informace jsou k dispozici na <https://www.volby.cz/pls/prez2023/pe2?xjazyk=CZ>.

2. ANALYTICKÁ ČÁST

Provozovatel TV Nova s.r.o. zařadil do vysílání programu NOVA několik relací věnovaných prezidentským volbám. Jednalo se především o debaty kandidátů na post prezidenta republiky, které byly odvysílány před prvním i druhým kolem voleb. Dále měli diváci možnost zhlédnout rozhovory s kandidáty (či jejich podporovateli), uvedené v pořadech *Cesta na Hrad: Poslední šance*, *Cesta na Hrad: Poslední dva* a *Cesta na Hrad: Jeden na jednoho*, a medailonky v hlavní zpravodajské relaci *Televizní noviny*.

Již na konci října 2022 provozovatel zavedl tzv. volební kodex, zakazující všem reportérům, editorům, producentům i vedení redakce jakékoliv politicky motivované příspěvky a komentáře, případně aktivní účast v kampaních. Kromě pravidel pro redakci se zavedly rovněž pravidla pro jednotlivé kandidáty. „Do zpravodajských relací budou zváni ti prezidentští kandidáti, kteří budou v průběžných volebních odhadech dosahovat alespoň 3 % hlasů. Nezáleží na tom, v jakém výzkumu se kandidát objeví, stačí, aby to bylo v jednom z nich, a to od 1. října 2022,“ vysvětlil provozovatel s tím, že v potaz bere volební průzkumy agentur Kantar, STEM, Stem/Mark, CVVM, Median, Nielsen-Admosphere, Data-Collect a Ipsos. Co se týče předvolebních debat, už na podzim bylo známo, že se 12. ledna 2023 uskuteční dvě samostatné debaty – do pořadu v 17:00 hodin provozovatel pozval pět kandidátů, kteří se v průzkumech neumístili mezi prvními třemi, v pořadu ve 20:00 hodin vystoupili tři kandidáti s nejvyššími preferencemi.²

Zmíněné pořady budou v následujících kapitolách podrobně popsány a analyzovány.

2.1. Televizní noviny

Na televizním programu NOVA byly v rámci pořadu *Televizní noviny* od úterý 3. ledna do středy 11. ledna 2023 vysílány každý den medailonky kandidátů na prezidenta republiky. Prostor dostali všichni kandidáti, kteří byli registrováni Ministerstvem vnitra ČR. Jejich pořadí bylo určeno aktuálním průměrem (ke dni 18. prosince 2022) výsledků devíti předvolebních průzkumů výzkumných agentur, přičemž začínal kandidát s nejnižšími preferencemi a poslední byl kandidát s nejvyššími preferencemi. Pořadí tedy bylo následující: 3. ledna Karel Diviš, 4. ledna Tomáš Zima, 5. ledna Jaroslav Bašta, 6. ledna Josef Středula, 7. ledna Marek Hilšer, 8. ledna Pavel Fischer, 9. ledna Danuše Nerudová, 10. ledna Petr Pavel a 11. ledna Andrej Babiš.

Každý z medailonků předdeslal úvod moderátora či moderátorky zpravodajské relace, který informoval o současné či významné minulé profesi kandidáta či kandidátky, dále o tom, kdy daný kandidát či kandidátka oznámil/a kandidaturu, zda byl/a navržen/a poslanci či senátory nebo kolik podpisů občanů získala petice na podporu návrhu jeho/její kandidatury, popřípadě (pokud tomu tak bylo), jakou stranu nebo hnutí reprezentuje či že již kandidoval v minulých volbách. Specifická situace nastala u kandidáta Karla Diviše, kterého moderátorka představila s tím, že mu původně Ministerstvo vnitra neuznalo všechny podpisy občanů pod peticí, nicméně uspěl s odvoláním. V souvislosti s Josefem Středulou pak uvedla, že sice tvrdí, že sehnal více než 60 tisíc podpisů, ale nakonec odevzdal podpisy senátorů. V případě Pavla Fischera, Danuše Nerudové, Petra Pavla a Andreje Babiše byly v rámci tohoto úvodu

² Více informací je k dispozici např. na <https://www.lupa.cz/aktuality/tv-nova-se-chysta-na-prezidentske-volby-zavedla-volebni-kodex/>; <https://www.mediaguru.cz/clanky/2022/10/tv-nova-zahajuje-predvolebni-vysilani-k-prezidentskym-volbam/>.

navíc jmenovány priority či jim blízká témata. A u Josefa Středuly bylo uvedeno, že jej podpořil Miloš Zeman.

V úvodu samotného medailonku reportéři vždy představili kandidáta či kandidátku stručným životopisem, který se ve všech případech zaměřil na věcný výčet nejvýznamnějších bodů jejich dosavadní kariéry. Vizualní složku tvoří ilustrační záběry kandidátů při vystoupeních, jednáních, při výkonu funkce či předávání petičních archů s podpisy apod., případně z propagačních videí (dané ilustrační záběry pak tvoří velkou část obrazové náplně i dalších částí medailonků, s výjimkou sekvencí „mluvících hlav“).

Na životopis pak navazovalo vyjádření kandidáta či kandidátky na kameru. Vyznění těchto vyjádření bylo vždy obdobné: proč se rozhodl/a kandidovat, proč je vhodný kandidát/ka, na co by se chtěl/a ve funkci zaměřit apod. V některých případech (Fischer, Nerudová, Pavel a Babiš) se jednalo o neexkluzivní vyjádření, která byla pořízena dříve při jiných příležitostech.

Následovala pasáž, kdy reportér uvedl u většiny kandidátů i kandidátek jejich zřejmě „stinné“ stránky, případně aspekty spojené s jejich osobou, které se tak mohou určité části voličů jevit (nicméně pro jiné mohou být naopak pozitivním aspektem). Konkrétně u Tomáše Zimy členství v KSČ a skandál ohledně netransparentního financování konferencí Česko-čínského centra Univerzity Karlovy, u Jaroslava Bašty kritika EU a názor, že Rusko by mělo být pro ČR partnerem, u Josefa Středuly podpora ze strany Miloše Zemana, u Marka Hilšera vyslečení do půli těla na podporu Ukrajiny v průběhu tiskové konference vlády a protest proti příklonu prezidenta k Číně, u Pavla Fischera jeho výroky týkající se rovnosti práv sexuálních menšin, u Danuše Nerudové kauza plagiátorství a doktorských „rychlitolů“ na Mendelově univerzitě, u Petra Pavla jeho členství v KSČ a studium vojenského zpravodajství v době socialismu a u Andreje Babiše jeho kauzy spojené s Čapím hnízdem, střetem zájmů či spoluprací s StB (s dovětkem, že v kauze Čapí hnízdo byl nepravomocně zproštěn obžaloby). Nutno podotknout, že „kontroverze“ uvedené u Josefa Středuly a Marka Hilšera jsou v porovnání s ostatními poměrně slabé. V případě Josefa Středuly byly navíc v této části zmíněny jeho priority, u Marka Hilšera pak jeho záměr otevřít sídlo i úřad prezidenta. Jediným kandidátem, v souvislosti s jehož osobou nebyla jmenována jakákoliv „kontroverze“, byl Karel Diviš, kterého komentář namísto toho v dané části spojoval s charitativními projekty, na nichž se podílí.

V další části všichni kandidáti odpovídali na kameru na tři totožné otázky:

- Proč by vás lidé měli volit?
- Byl byste jako prezident pro vyhlášení amnestie?
- Jaká bude vaše spolupráce s vládou?

V případě většiny kandidátů (Diviš, Zima, Fischer, Nerudová, Pavel, Babiš) komentář doplnil znění třetí otázky („stejně jako ostatních kandidátů a kandidátek jsme se i (...) ptali na to, zda by otálel s jmenováním nějakého kandidáta na ministra, kdyby k němu měl výhrady“). Odpověď Jaroslava Bašty na druhou otázku pak komentář doplnil upřesněním, za co a na jak dlouho se za minulého režimu ocitl ve vězení.

V závěru všech medailonků pak politolog z Institutu politologických studií FSV UK Aleš Michal na kameru zhodnotil „plusové“ a „minusové body“ kandidátů z hlediska jejich šancí na zvolení. Zde je nutné zdůraznit, že se nejedná o hodnocení pozitivních a negativních stránek ve smyslu jakéhokoliv doporučení koho volit či nevolit, nýbrž v ohledu šancí oslovit voliče.

Všichni kandidáti, kteří byli registrováni Ministerstvem vnitra ČR, dostali ve vysílání obdobný prostor, a to jak z hlediska stopáže (délka jednotlivých medailonků se pohybovala okolo čtyř a půl minuty), tak po obsahové stránce. Jak bylo popsáno výše, všechny medailonky měly totožnou strukturu, lišily se jen v dílčích aspektech, což mělo na výsledné vyznění jen minimální dopad.

Asi nejviditelnější odchylkou od jednotné podoby byl výčet charitativních počinů Karla Diviše v části medailonku, kdy u ostatních kandidátů zazněla zmínka o nějakým způsobem sporných rysech jejich názorů či dřívějšího působení. Samozřejmě lze přijmout stanovisko, že pokud v souvislosti s kandidátem neexistuje jakákoliv kontroverze, není o ní možné ani hovořit (resp. že míra kontroverze jednotlivých kandidátů se liší, viz Středula a Hilšer), nicméně v případě Karla Diviše bylo například jistě v souvislosti s jeho sběrem podpisů pod petici (který byl, vzhledem k jeho úspěšnému odvolání proti vyřazení Ministerstvem vnitra, opakovaně tematizován) vhodné dodat, že využíval placených brigádníků. Těžko lze ovšem v souvislosti s tímto, do značné míry marginálním, nedostatkem hovořit o zvýhodnění Karla Diviše oproti ostatním kandidátům, které by mělo povahu porušení zákona.

Odchylku od jednotné podoby je možné vysledovat i v souvislosti s tím, že u Karla Diviše, Tomáše Zimy a Marka Hilšera nebyly v žádné části medailonku zmíněny jejich priority. Vysvětlení lze ovšem hledat například ve skutečnosti, že své priority nijak veřejně nezdůrazňovali. Každopádně se opět nejedná o pochybení, které by bylo možné považovat za znevýhodnění kandidáta odporující zásadám objektivity a vyváženosti v předvolebním období.

V návaznosti na výše popsané je možné konstatovat, že žádný z kandidátů nebyl oproti ostatním zvýhodněn, či znevýhodněn. Daný seriál příspěvků nevykazoval aspekty, které by byly jakkoliv problematické z hlediska zákona č. 231/2001 Sb.

2.2. Cesta na Hrad: Poslední šance a Poslední dva

Pořady *Cesta na Hrad: Poslední šance* a *Cesta na Hrad: Poslední dva* byly vysílány před prezidentskými volbami jako speciály *Snídaně s Novou*, a to ve vydáních, která připadala na páteční rána před prvním a druhým kolem volby (13. a 27. ledna 2023). Jednalo se tedy o politicko-publicistické pořady televize Nova, jejichž účelem bylo představení či shrnutí zásadních informací o prezidentských kandidátech.

Cesta na Hrad: Poslední šance

Stěžejním obsahem pořadu *Cesta na Hrad: Poslední šance* ze dne 13. ledna 2023 byly rozhovory s prezidentskými kandidáty. Ty se odehrávaly živě na Hradčanském náměstí, moderoval je Martin Čermák. Pořadí, v němž hosté vystupovali, bylo sestaveno vzestupně na základě jejich pozic v posledních volebních průzkumech. Vedle samotných rozhovorů byl každý z kandidátů nejprve představen v krátkém medailonku. Následovala anketa, v níž čeští občané vyjadřovali svůj postoj k danému kandidátovi, a dále stručný sestřih několika výroků příslušného kandidáta z televizní debaty na Nově, vysílané předešlý den. Takto poskládané bloky týkající se jednotlivých kandidátů byly prokládány vstupy ze Studia Cesty na Hrad, v němž redaktorka Michaela Indráková divákům předkládala zejména data popisující průběh minulých prezidentských voleb (v letech 2013 a 2018).

Tabulka: Struktura pořadu

čas	část vysílání	doplňující informace
5:54:52	časomíra	
5:55:05	Cesta na Hrad	znělka, vizualizace (fotografie kandidátů)
5:55:22	úvod	živě, Hradčanské náměstí, Martin Čermák; zdůvodnění pořadí kandidátů (dle průzkumů)
5:56:23	předěl	Cesta na Hrad
5:56:32	uvedení kandidáta	Karel Diviš
5:57:00	medailonek	46 let, podnikatel v IT, vystudoval MFF, FSV UK
6:00:12	uvedení ankety	
6:00:30	anketa	
6:01:30	uvedení sestřihu debaty	
6:01:54	sestřih debaty na Nově	
6:02:37	interview	
6:11:16	předěl	Cesta na Hrad
6:11:36	Studio Cesty na Hrad	pohled do historie – volby 2013, 2018
6:14:02	předěl	Cesta na Hrad
6:14:18	uvedení kandidáta	Tomáš Zima
6:14:44	medailonek	56 let, klinický biochemik, diagnostik a bývalý rektor UK
6:18:01	uvedení ankety	
6:18:17	anketa	
6:19:20	uvedení sestřihu debaty	
6:19:35	sestřih debaty na Nově	
6:20:25	interview	
6:28:15	předěl	Cesta na Hrad
6:28:25	Studio Cesty na Hrad	pohled do historie – volby 2018
6:30:13	předěl	Cesta na Hrad
6:30:23	reklamy	
6:32:03	předěl	Cesta na Hrad
6:32:17	uvedení kandidáta	Jaroslav Bašta
6:32:50	medailonek	74 let, poslanec SDP, bývalý velvyslanec v Rusku a na Ukrajině, chartista
6:35:54	uvedení ankety	
6:36:08	anketa	
6:36:58	uvedení sestřihu debaty	
6:37:11	sestřih debaty na Nově	
6:37:58	interview	
6:46:24	předěl	Cesta na Hrad
6:46:34	Studio Cesty na Hrad	rekapitulace voleb 2018
6:48:40	předěl	Cesta na Hrad
6:48:50	uvedení kandidáta	Marek Hilšer
6:49:14	medailonek	46 let, lékař, senátor
6:52:03	uvedení ankety	
6:52:18	anketa	
6:53:18	uvedení sestřihu debaty	
6:53:29	sestřih debaty na Nově	

6:54:15	interview	
7:03:23	předěl	Cesta na Hrad
7:03:52	Studio Cesty na Hrad	výsledky Pavla Fischera před pěti lety
7:05:26	předěl	Cesta na Hrad
7:05:41	reklamy	
7:07:11	předěl	Cesta na Hrad
7:07:26	uvedení kandidáta	Pavel Fischer
7:08:02	medailonek	57 let, politik, diplomat, velvyslanec, senátor
7:11:06	uvedení ankety	
7:11:18	anketa	
7:12:20	uvedení sestřihu debaty	
7:12:31	sestřih debaty na Nově	
7:13:15	interview	
7:22:28	předěl	Cesta na Hrad
7:22:38	Studio Cesty na Hrad	Moravskoslezský kraj a volby
7:24:07	předěl	Cesta na Hrad
7:24:21	reklamy	
7:26:05	předěl	Cesta na Hrad
7:26:15	uvedení kandidáta	Danuše Nerudová
7:26:44	medailonek	43 let, ekonomka, VŠ pedagožka, rektorka
7:29:57	uvedení ankety	
7:30:10	anketa	
7:31:12	uvedení sestřihu debaty	
7:31:25	sestřih debaty na Nově	
7:32:12	interview	
7:40:29	předěl	Cesta na Hrad
7:40:39	Studio Cesty na Hrad	Volební účast
7:42:22	předěl	Cesta na Hrad
7:42:32	reklamy	
7:46:24	předěl	Cesta na Hrad
7:46:37	uvedení kandidáta	Petr Pavel
7:47:06	medailonek	61, voják, generál, předseda výboru NATO
7:50:14	uvedení ankety	
7:50:28	anketa	
7:51:24	uvedení sestřihu debaty	
7:51:37	sestřih debaty na Nově	
7:52:25	interview	
8:01:47	předěl	Cesta na Hrad
8:01:55	Studio Cesty na Hrad	Polarizace ČR během voleb (jednotlivé okrsky)
8:03:23	předěl	Cesta na Hrad
8:03:36	reklamy	
8:07:16	předěl	Cesta na Hrad
8:07:25	uvedení kandidáta	Andrej Babiš
8:07:55	medailonek	68 let, bývalý premiér, poslanec, lídr ANO
8:11:07	uvedení ankety	
8:11:20	anketa	

8:12:18	uvedení sestřihu debaty	
8:12:30	sestřih debaty na Nově	
8:13:17	interview	
8:24:02	předěl	Cesta na Hrad
8:24:11	závěr	rozloučení, pozvánky na sledování volebních speciálů
8:25:16	Cesta na Hrad	znělka, vizualizace (fotografie kandidátů)
8:25:34	konec pořadu	

Tabulka: Schéma jednotné struktury vysílaných profilů kandidátů

<p>Uvedení kandidáta – jméno, ustanovující podpisy pro kandidaturu (počet, občané/Parlament)</p> <p>Medailonek</p> <ul style="list-style-type: none"> - věk, povolání, studia, životní dráha, případné kontroverze - odpovědi kandidáta na otázky (Proč by vás lidé měli volit; Byl byste jako prezident pro vyhlášení amnestie; Jaká bude Vaše spolupráce s vládou; Otálel byste se jmenováním ministra, kdybyste měl výhrady) <p>Anketa* – názory českých občanů</p> <p>Sestřih debaty na Nově* – několik výroků z televizní debaty předešlého dne</p> <p>Rozhovor</p> <ul style="list-style-type: none"> - Co se Vám v kampani nepodařilo? - Co se Vám v kampani podařilo? - Dotazy na konkrétní výtky, kontroverze, případně kandidátova specifika* - Kdybyste měl/a možnost v tuto chvíli promluvit k nerozhodnutému voliči, který jde k urně, co byste mu řekl/a? <p>* Jedná se o části profilu, jejichž data nejsou mezi jednotlivými kandidáty srovnatelná – jsou pro jednotlivé kandidáty specifická; resp. náhledy na jednotlivé kandidáty jsou v nich ve větší míře utvářeny zvnějšku (redakcí, veřejností). V ostatních případech se jedná o tvrdá data (věk, studia, povolání) nebo jednotné otázky, na které každý z kandidátů odpověděl sám za sebe.</p>

Z celkové koncepce pořadu *Cesta na Hrad* vysílaného 13. ledna 2023 je zřejmé, že záměrem redakce bylo poskytnout divákům objektivní a vyvážené informace. Všichni kandidáti dostali ve vysílání obdobný prostor (přibližně čtvrt hodinový), jehož osnova byla ve všech případech stejná; v obecné rovině byly všem kandidátům kladeny totožné dotazy. Při uvedení tvrdých dat vztahujících se k jednotlivým kandidátům byla vždy dodržena jednotná struktura (věk, vzdělání, povolání, životní dráha, případné kontroverze rezonující ve veřejném prostoru). Základní informace o každém kandidátovi tak byly prezentovány zcela neutrálně, z obsahového a kvantitativního hlediska byly v každém z případů obdobné, tedy vyvážené. Moderátor nedával žádným způsobem najevo své preference, zachovával po celou dobu neutrální, profesionální přístup. Každého z hostů se dotazoval i mírně konfrontačně, resp. žádal vyjádření ke kontroverzím, které v souvislosti s daným kandidátem rezonují ve veřejném prostoru. I v těchto situacích byl moderátor věcný, konfrontace vždy probíhala v obsahové, racionální rovině; nebyly pozorovatelné žádné rozdíly v přístupu k jednotlivým kandidátům.

Analýza specifických částí profilů jednotlivých kandidátů

Oblasti, v nichž byl obraz jednotlivých kandidátů utvářen specificky, zvnějšku, bez jasně daného scénáře či tvrdých dat, byly tři. První z nich byla anketa českých občanů, kteří vyjadřovali svůj názor na kandidáty. Další byl sestřih televizní debaty a poslední dotazování na kontroverze či specifika, o nichž se v souvislosti s daným kandidátem ve veřejném prostoru hovoří. Ani v těchto případech ovšem nebyl patrný žádný redakční záměr nějakým způsobem vysílaná sdělení účelově využít pro favorizaci, či defavorizaci kandidátů.

Anketa

V pořadu nebylo řečeno, na základě jakých kritérií byli respondenti vybíráni. Zaznělo pouze, že byli osloveni občané z celé České republiky. Pravděpodobně se tedy jednalo o zcela náhodně oslovené „kolemdoucí“. Většina z nich se vyjadřovala k vícero kandidátům. Názory respondentů na jednotlivé kandidáty se samozřejmě různily, stejně tak poměr pozitivně, negativně, ambivalentně či neutrálně laděných odpovědí. U žádného z kandidátů nebylo hodnocení veřejností žádným směrem výrazně jednostranně vychýleno. Vyznění ankety pro jednotlivé kandidáty tedy nebylo (nemohlo být) zcela vyvážené, je ovšem zřejmé, že za předpokladu, že redakce z odpovědí nevybírala a odvíšovala je tak, jak byly natočeny, nemohla její obsah v podstatě nijak ovlivnit. Zároveň není příliš pravděpodobné, že by odpovědi náhodně vybraných respondentů měly signifikantní vliv na rozhodování voličů. Sama skutečnost, že se v případě ankety jedná o stanoviska respondentů, nikoliv redakční obsah, je natolik evidentní, že nelze uvažovat o tom, že by diváci byli v tomto ohledu nějakým způsobem nedostatečně informováni. Zařazení ankety do pořadu *Cesta na Hrad* tedy nijak neovlivnilo jeho celkový standard, co se dodržování zásad objektivit a vyváženosti týče.

Sestřih televizní debaty na Nově

V pořadu nebylo uvedeno, jakým způsobem byly vybírány konkrétní výroky z televizní debaty (která proběhla dne 12. ledna 2023) zařazené do krátkého sestřihu vysílaného v rámci pořadu *Cesta na Hrad*. Obecně byla patrná snaha vybrat zásadní prohlášení, která jsou pro daného kandidáta charakteristická a která přibližují jeho postoje ve stěžejních oblastech souvisejících s prezidentskou funkcí. Ze strany redakce nebylo možné vysledovat žádné tendence sdělení kandidátů účelově vytrhávat z kontextu či jejich výběr nějakým způsobem směřovat k cílenému vytvoření odlišného obrazu kandidáta, než jaký se snaží vytvářet on sám. Zařazení sestřihů televizní debaty do pořadu *Cesta na Hrad* tak nemělo žádný potenciál zpochybnit dodržování zásad objektivit a vyváženosti v celku pořadu.

Dotazování na kontroverze a charakteristiky rezonující v souvislosti s jednotlivými kandidáty ve veřejném prostoru

Všichni kandidáti byli v souvislosti s otázkou, co se jim v kampani nepovedlo, konfrontováni konkrétními výtkami či dotazy na kontroverze (případně osobnostní charakteristiky), které jsou ve veřejném prostoru v souvislosti s jejich kampaní nejčastěji zmiňovány. Tyto otázky byly relevantní, týkaly se nejvýraznějších problematických témat, která s daným kandidátem souvisela (Karel Diviš – agresivita v debatách, politická nezkušenost; Tomáš Zima – komunistická minulost, nevýraznost kampaně, postoj vůči Číně; Jaroslav Bašta – Ústava a jeho příslib odvolat vládu, pravomoci prezidenta; Marek Hilšer – aktivistická gesta, smysl uskupení Marek Hilšer do Senátu; Pavel Fischer – názory na LGBT+ komunitu, hyperkorektnost; Danuše Nerudová – kauza s rychlotituly; Petr Pavel – komunistická minulost; Andrej Babiš – vztah k justici, nástroje kampaně). Otázky nebyly v žádném z rozhovorů

útočné, ze strany redakce nebyla patrná snaha kandidáty diskreditovat, ale poskytnout prostor k vysvětlování. Otázky tak byly formulovány i přednášeny věcně, bez náznaků hodnocení ze strany redakce. Moderátor vůči všem kandidátům zachovával neutrální přístup, nechával je vyjádřit své stanovisko, aniž by odpovědi nějakým způsobem korigoval. Výjimečně zasáhl pouze v případě, že se host odchýlil od tématu. Zařazení konfrontační části rozhovorů do pořadu *Cesta na Hrad* tedy z hlediska dodržování zásad objektivit a vyváženosti nikterak neovlivnilo jeho celkový standard.

Přehled konkrétních dat a analýzy specifické části profilů jednotlivých kandidátů

Karel Diviš

Anketa (*pozitivní, negativní, ambivalentní, neutrální*)

• *Schopný v IT, neschopný politik* • *Obdiv za to, že přes nesrovnalost s podpisy nakonec kandiduje* • *Intelektuál, kterému chybí esprit* • *Mluví hezky, ale není ve svaté trojici* • *Z lidí, co jsou stejně mimo jako Bašta – nemrcouši, co nemají co říct* • *Mladý, byl by perspektivní za deset let* • *Není sympatický, nelíbí se mi, co prezentuje* • *Líbil by se mi, je mladý*

Sestřih debaty

• *Chtěl bych pozdravit Josefa Středulu, trochu mi tu chybí, vždycky mi před vysíláním utahoval kravatu, měl ke mně otcovský přístup. Možná využil ten čas, že dodělává nějaký titul na Mendelovce.* • *Jako ekonom si myslím, že je neakceptovatelné, abychom odcházeli z EU.* • *Je dobře, že pomáháme Ukrajině, je dobře, že jsme odsoudili ruskou agresi.* • *Pokud já se stanu prezidentem, rozhodně nechci být aktivistický. Jestliže navržený ministr není trestně stíhaný, není z ničeho obviněný a trvá na něm premiér, já bych takovému člověku jako prezident šanci dal.*

Dotazy na kontroverze, specifika

• *V komentářích se objevuje, že jste byl v debatách agresivní, konfrontační.* • *Je toto Karel Diviš v předvolební vřavě, který by byl v roli prezidenta umírněnější, nebo by mu ten esprit zůstal?* • *Takže myslíte, že volič rozpozná, že toto je předvolební Karel Diviš, který může být někdy útočný, a poté se umírní?* • *Baví vás předvolební klání?* • *Jaký jste člověk?* • *Jak obhajujete, že je Vaše politická nezkušenost výhodou?* • *Jak moc jste soutěživý (jako bývalý sportáček)?* • *Je ještě nějaký trumf, který se dá teď před cílem vytáhnout?* • *Jsou tyto volby klíčové (minimálně pro Vás)?*

V souvislosti s Karlem Divišem ve vysílání vystoupilo do popředí téma jeho politické nezkušenosti, o kterém se zmínili oslovení občané a na něž byl dotazován i v průběhu rozhovoru. Moderátor se dále velmi výrazně dotýkal Divišova sklonu k útokům na ostatní kandidáty v televizních debatách; příslušná ukáзка byla také zařazena do sestřihu debaty na Nově. Tyto aspekty kandidátova profilu jsou vnímány jako spíše negativní, pro část veřejnosti ovšem mohou být i svým způsobem pozitivní. Během kampaně tato témata v souvislosti s Karlem Divišem ve veřejném prostoru nesporně rezonovala, není tedy žádný důvod jejich zdvižení v pořadu *Cesta na Hrad* považovat za neadekvátní či nějakým způsobem účelové. Sestavení medailonku a přístup moderátora ke kandidátovi byl neutrální, nebyly patrné žádné tendence kandidáta hodnotit či jeho obraz nějakým způsobem zbarvit.

Tomáš Zima

Anketa (pozitivní, negativní, ambivalentní, neutrální)

• *Vůbec tydlety nemusím* • *Nelíbí se mi jeho kladný vztah k Rusku* • *Znám jen podle fotek v televizi* • *Vzdělaný, ovšem bývalý soudruh* • *Neznám* • *Studovaný, neznám* • *Bývalý rektor – tak asi jo* • *Ani pořádně nevím, o koho jde* • *Proč ne* • *Vzdělaný, ví, co říká* • *Snášel aktivity pozitivní vůči Číně* • *Asi vzděláním a schopností by na to mohl mít*

Sestřih debaty

• *Jak by to bylo zajímavé, kdyby nebyly mediální průzkumy – jak by se tady hovořilo o námětech, idejích a podobně, a ne o tom, jak letošní volby jsou zvláště rozdělené.* • *Snižování počtu úředníků všechny vlády slíbí, ale na konci období je jich vždycky více.* • *Myslím, že zrušení superhrubé mzdy, na kterou lidé byli zvyklí, byl chybný populistický krok.* • *Jsmo země o 10,5 milionu obyvatel, ale pokud dochází k nějakým konfliktům, tak naše síla je právě ve spojení, kde jsme.* • *Ústava, která definuje pravomoci prezidenta, by se neměla měnit každý rok, ale měla by se otevřít při zásadních problémech.*

Dotazy na kontroverze, specifika

• *Máte pocit, že se vám podařilo během kampaně vysvětlit voličům postoj ke komunistické minulosti? Že jste dokázal být tím pádem stravitelný pro lidi, kteří si to nemysleli?* • *Jak se stavíte k tomu, že bylo poukazováno na nevýraznost, nejasnost cílovky Vaší kampaně?* • *Jaký je Váš postoj v záležitosti udržování vztahů s Čínou (či obecně se zeměmi, kde není brán zřetel na lidská práva)?*

Tomáš Zima byl zmiňován v souvislosti s nevýrazností kampaně či nejasným obrazem v povědomí veřejnosti. Této skutečnosti se dotýkali občané i moderátor během rozhovoru. Zásadními tématy byly také jeho postoje vůči Číně a Rusku či komunistická minulost. Všechna tato témata byla ve veřejném prostoru probírána, jejich shrnutí, potažmo prostor, v němž kandidát mohl představit své stanovisko, se tak v pořadu *Cesta na Hrad* jevil patřičným. Informace v medailonku a přístup moderátora ke kandidátovi byl ryze neutrální, profil Tomáše Zimy tak byl ze strany redakce prost jakýchkoliv záměrných invencí, které by zavdávaly podezření na porušení zásad objektivitu a vyváženosti.

Jaroslav Bašta

Anketa (pozitivní, negativní, ambivalentní, neutrální)

• *Nějaké dobré názory, ale SPD v žádném případě* • *Zkušenosti má, názory jsou zvláštní* • *Vůbec, s SPD na mě nechodte* • *Jeho názory nejsou špatné, bývalý chartista* • *Není vhodný, má život za sebou* • *Jedině pan Bašta, samozřejmě ho budu volit* • *Za posledních 30 let ukázal, jak se člověk dokáže změnit – z dobrých skutků zase strašně škodit* • *Sympatický mi není, ale budu ho volit, protože jako jediný říká, že by se měla ukončit válka*

Sestřih debaty

• *Tato vláda přivedla zemi za rok a čtvrt do hlubokého zadlužení, do úpadku.* • *Problémem jsou ceny energií, inflace, které způsobila tato vláda zaprvé svou nečinností, zadruhé naprosto nepochopitelným přístupem.* • *Konflikt na Ukrajině musí skončit mírem. To je svaté pravidlo, které znal už svatý Augustin, který říkal, že cílem války není vítězství, ale mír.* • *Můj zdravotní, fyzický a duševní stav odpovídá mému věku, případně je lepší než u mých vrstevníků.*

Dotazy na kontroverze, specifiky

• Říkáte, že byste odvolal vládu, což je krok vnímaný mnoha odborníky jako protiústavní – je to něco, čím byste chtěl začínat kampaň? • Nevnímate to, že byste byl pravděpodobně postaven před ústavní soud? • Takže to podle Vás není v rozporu s článkem Ústavy 75? • Působíte často jako protisystémový kandidát – je podle vás dobré, aby byl prezident protisystémový? • Jsme v situaci, kdy si můžeme dovolit být bez vlády? • Jak by vypadalo nastavení dlouhodobého konceptu? • Zemanovi je vytýkána nižší aktivita z důvodu limitace věku a zdraví – co vy, nevnímáte tyto aspekty jako hendikep? • Když je součástí Vaší kampaně odvolání vlády, jak zacházet s Ústavou – měly by podle vás být posíleny pravomoci prezidenta?

Jaroslav Bašta byl v rozhovoru spojován především s jeho příslibem odvolat vládu a s tím souvisejícím pojetím Ústavy a pravomocí prezidenta. Několikrát byl zmíněn také jeho věk, což je část profilu, která byla dotčena v rozhovoru, v anketě i v sestřihu debaty. V případě zacházení s Ústavou se jedná o zásadní otázky, na které je v podstatě nutné se prezidentských kandidátů dotazovat, a to zvláště v případech, kdy jsou jejich výklady výrazně alternativní, neboť se dotýkají samotné podstaty demokracie. Jaroslav Bašta byl nejstarší z kandidátů, tematizování jeho věku tak bylo přirozené, zároveň nebylo ze strany redakce dotčeno netaktním způsobem. Kandidát tak měl příležitost vyjádřit se k tématům, která byla ve veřejném prostoru nastolena. Základní informace o kandidátovi byly představeny standardním, neutrálním způsobem.

Marek Hilšer

Anketa (pozitivní, negativní, ambivalentní, neutrální)

• Nevím, jestli by tu funkci ustál, je to velká zodpovědnost • Beru ho podobně jako Fischera – v minulých volbách jeden z mých kandidátů • Nejsem přítelem toho, kdo dělá exhibicionismus – svlíkl se donaha • Mladý, nadějný, vzdělaný, naplněný život – myslím, že nám hodně pomůže • Jsem spíš na ty osvědčený kandidáty, takže tadyty ani moc nesleduju • Moc sympatický, lidský, má to v hlavě srovnané • Poslouchala jsem, jak si to představuje, ale připadá mi to neuskutečnitelné • Mladý a má rozumné názory • Jestli to chce zkusit, ať to zkusí dál, až třeba vyzraje • Ten by mi nevalil, je to slušný člověk, doktor

Sestřih debaty

• Myslím, že to je neférové především vůči voličům České republiky, kteří mají právo na to, aby jejich kandidáti vystupovali za rovných a spravedlivých podmínek, a ne podle vůle mocných v této zemi. A já mám za to, že prezident této země musí umět hrát férovou hru a musí se umět postavit proti nepravostem. A proto prosím, omluvte mě, já musím z této debaty dnes odejít. • Není to neuctivé, ale je třeba bojovat.

Dotazy na kontroverze, specifiky

• Ozval se ve vás včera aktivista? Ty podmínky byly předem dané, měl jste potřebu aktivistickým gestem ukázat... • Ozývá se kritika uskupení Marek Hilšer do Senátu, objevují se pochybnosti, jestli je užitečné, k čemu je. • Kandidoval jste v roce 2018, teď znovu – kdybyste nebyl zvolen, kandidoval byste opět? • Je podpora lidí, kterou jste vnímal, to, co vás dohnalo k tomu, abyste opět kandidoval? • Jak se cítíte být jistý v aktuálních tématech – ekonomika, bezpečnost?

Marek Hilšer byl v rozhovoru v souvislosti s jeho odchodem z debaty na Nově dotazován na aktivistickou část jeho osobnosti, dále také na jeho činnost v Senátu – potažmo kritiku málo viditelných výsledků jeho práce v Senátu. V anketě byl tematizován jeho věk (stejně jako u Karla Diviše či – byť protikladně smyslu – u Jaroslava Bašty) a kultivovanost (vzdělanost, slušnost). Kandidát tak nebyl výrazně konfrontován, což bylo patrně dáno tím, že se v souvislosti s jeho osobností ve veřejném prostoru neobjevily žádné významné kauzy či aféry. Základní informace o Marku Hilšerovi byly vystavěny stejně jako ve všech ostatních případech, přístup moderátora byl čistě neutrální. Profil tohoto kandidáta v pořadu *Cesta na Hrad* tak nezavdal žádné podezření na porušení zásad objektivitu a vyváženosti.

Pavel Fischer

Anketa (pozitivní, negativní, ambivalentní, neutrální)

• *Tadyti se chtějí spíš zviditelnit, než by počítali s tím, že mají šanci* • *Velice solidní, byl velvyslanec* • *Jeho názory vůbec nesdílím, supernázory pro NATO mi nejsou blízký* • *Libí se mi* • *Trochu mě zklamal vystupováním, které mi přijde trošku arogantní* • *Bude to dobrý vůdce do těchto těžkých časů* • *Vadí mi, že nám sladkým hlasem říká, že se budeme mít dobře, a nebude to fungovat* • *Má správné názory na život a dění v republice* • *Vím, že je to senátor, ale nevím, co jiného prospěšného pro lidi udělal* • *Bude mít za sebou větší oporu, co se týče těch větších kapacit* • *Nedokážu o něm říct nic – nemastný, neslaný* • *Byl moje volba minule*

Sestřih debaty

• *Respektuju pravidla parlamentní demokracie. V parlamentní demokracii to není prezident, kdo o všem rozhoduje.* • *Když nebudeme včas reformovat důchody, tak ohrozíme důchody pro naše děti.* • *Já si přeju, aby konflikt na Ukrajině skončil co nejdříve, aby se přestalo střílet, aby se Rusko naučilo respektovat hranice států kolem sebe. Ale v rámci Severoatlantické aliance bychom měli být spolehlivými členy, na které je možné se spolehnout.* • *Milosti nemůžete sekát jako salám, protože milost, to je pro mě naděje. A naději potřebujeme všichni jako občané v této zemi.*

Dotazy na kontroverze, specifika

• *Téma Vašich názorů na LGBT+ komunitu bylo mnohokrát probíráno, vy jste ho vysvětloval. Máte svůj morální kompas, který následujete. Zároveň jste řekl, že zákony, se kterými nesouzníte, ale navrhl by je vláda, Sněmovna, byste neměl problém schválit. Někdy se o Vás mluví jako o hyperkorektním – musíte se někdy sebecenzurovat?* • *Nejste někdy příliš diplomat?* • *Co byla vaše největší motivace, abyste znovu kandidoval?* • *Kdybyste nebyl zvolen, kandidoval byste potřetí?*

V souvislosti s Pavlem Fischerem bylo zmiňováno jeho vystupování, tematizována byla jeho hyperkorektnost. Občané se dotkli jeho politické zkušenosti, naopak nikterak nekomentovali jeho názory na LGBT+ komunitu, kterých se letmo dotkl moderátor v rozhovoru. Dále byl prostor v profilu Pavla Fischera věnován jeho pojetí prezidentských pravomocí. Kandidát tak (stejně jako Marek Hilšer) nebyl výrazně konfrontován, což bylo patrně rovněž dáno tím, že se v souvislosti s jeho osobností ve veřejném prostoru neobjevily žádné významné kauzy či aféry. Sestavení medailonku a přístup moderátora ke kandidátovi byl neutrální, nebyly patrné žádné tendence kandidáta hodnotit či jeho obrazu dodat jakékoliv cílené ladění.

Danuše Nerudová

Anketa (pozitivní, negativní, ambivalentní, neutrální)

- Říká, že nevěděla, že se prodávaly tituly; jsem přesvědčená, že věděla
- Ztotožňuji se s jejími názory
- Nestydí se, když jí dokazují, že měla prsty v těch podvodech na univerzitě
- Je mi příjemná
- Není mi sympatická, nevím
- Vzdělaný člověk, to jsou lidi, který by bylo možný volit
- Se zjevila jako Ječmínek, a to je mi vždycky trošku podezřelé
- Doufám, že nás bude reprezentovat lépe, než jakýkoliv muž
- Připadá mi, že její kampaň je cílená až moc na mladé lidi, už to není přirozené
- Mohli bychom mít jednu ženu
- Chce těžit z popularity Čaputové, myslí, že když je žena, může být prezidentka
- Proč ne, ženu jsme ještě jako prezidentku neměli, třeba by to zvládla dobře
- Výborná profesorka, měla by zůstat mezi studenty
- Volil bych ji, je to ženská

Sestřih debaty

- Prosazovala bych společné projekty městských částí, bank a developerů, aby bylo dostupné startovací bydlení.
- Chtěla bych reformu penzí.
- Chtěla bych výrazné zjednodušení daňového systému.
- Kritizují to, že deštník proti drahotě byl rozevřen pozdě a mezitím někdo zmoknul.
- Svoboda je pro mě nejvyšší hodnota v životě a svoboda slova je velmi důležitá.
- Myslím si, že musíme začít vést diskusi o tom, jak vede nejen Rusko, ale i Čína, hybridní válku v našem prostoru.
- Budu pro zachování současné pomoci Ukrajině.
- Rozhodně bych nahlas říkala, že zákony v této zemi platí pro všechny, i pro prezidenta, a že Ústava není trhací kalendář.
- Energie, odvaha a empatie.

Dotazy na kontroverze, specifika

- Je Vám vytýkán pomalý postup v souvislosti s rychlotituly na Mendelově univerzitě.
- Berete si věci osobně více, než byste chtěla?
- Jak se stavíte k přijetí osobní odpovědnosti?
- Trváte na tom, že byste byla pozitivní v kampani i ve druhém kole, kdybyste se tam dostala?
- Ve včerejší debatě z jejich úst zaznělo několik útoků na Andreje Babiše.
- V návaznosti na prožitek kampaně – dokázala byste se naladit na prezidentskou funkci na celých pět let?
- Přemýšlela jste nad oběma variantami – co budete dále dělat, když se stanete/nestanete prezidentkou?
- Co je Vaše největší motivace?
- Využívala byste možnosti účastnit se jednání vlády, rozpočtových jednání ve Sněmovně?
- Jak jistá so jste v dalších tématech – bezpečnost?
- Jak budete trávit dnešní a zítřejší den?

Danuše Nerudová byla v rozhovoru i v některých názorech občanů spojována s aférou s podvodnými tituly z Mendelovy univerzity. Respondenti v anketě hojně zmiňovali skutečnost, že se jedná o jedinou kandidující ženu (většinou spíše v pozitivním smyslu). Dalším tématem rozhovoru byla také samotná kampaň, resp. deklarovaná snaha o její pozitivní ladění. Zmíněná témata ve veřejném prostoru bezpochyby rezonovala, jejich shrnutí, respektive prostor, v němž se k nim kandidátka měla možnost vyjádřit, se tak v pořadu *Cesta na Hrad* jevíly v podstatě obligátními. Informace v medailonku a přístup moderátora k Danuši Nerudové byl ryze neutrální.

Petr Pavel

Anketa (pozitivní, negativní, ambivalentní, neutrální)

- Nikdy jsem jako voják generála neviděl, vždycky jsem o nich jen slyšel a hodnosti mi byly odporné
- Solidní, chci mít někoho, za koho se nemusím stydět
- Byl by hezký na známkách, ale kvůli tomu ho volit nebudu
- Budu ho volit, protože je pro mě jistotou a bezpečím
- Něco pamatuju a stačilo
- Je

inteligentní, chytrý, má zkušenosti • Zklamal tím, jak mlží o své minulosti • Když to má být hlavní velitel ozbrojených sil, tak ať o tom něco ví • Vadí mi trochu ta jeho minulost, a prostě voják • Na těch obrázkách ve školách by se asi vyjímal, na rozdíl od Zemana

Sestřih debaty

• Já jsem nikdy, v žádném dokumentu, neschvaloval invazi v roce 1968. • Svoboda nemůže fungovat bez pravidel. • Účastnil jsem se různých krizí, válek, ve kterých právě o svobodu šlo, a tam jsem dal jasně najevo, že jsem připraven pro svobodu obětovat i to nejcennější. • Snažil jsem se pomáhat například i v případě krize a války na Ukrajině, sběrem prostředků pro Ukrajinu, byl jsem u sbírky, mnohokrát jsem jednal i s ukrajinskými představiteli. • Mně přijde úsměvné, že pan Babiš je schopen se pochválit i za to, že vyšlo slunce. • Já se přiznám, že s výkonem Miloše Zemana spokojen nejsem, obzvláště ve druhém funkčním období. • Zkušenost, klid, odpovědnost.

Dotazy na kontroverze, specifika

• Jak jste spokojen s komunikací o komunistické minulosti? • Nejsou tyto momenty (vstoupit/nevstoupit; jít touto cestou/nejít) ty, které určují charakter člověka? • Prostředí, ve kterém jste vyrůstal, bylo tedy velkým faktorem pro rozhodnutí? • Mluvíte, jen když je potřeba? • Vaše vyjádření bývají časově skoupá (nemluví o obsahu). • Snažíte se v sobě upozadovat některé aspekty vojáka? • Byla by vaše kampaň pozitivní i ve druhém kole, kdybyste postoupil? • Jste připraven na osobní útoky, vytahování věcí z historie? • Simulujete si v rámci přípravy rozhovory/reakce? • Jsou pravomoci prezidenta nastaveny dobře, nebo by se měly posunout? • Jaká je role prezidenta v působení na vládu? • Jak silný se cítíte v dalších oblastech – ekonomie, sociální otázky?

V souvislosti s Petrem Pavlem byla tematizována jeho komunistická minulost, ale také jeho působení v armádě a zkušenosti v bezpečnostní problematice. Všechna tato témata byla ve veřejném prostoru velmi intenzivně diskutována, jejich místo v pořadu *Cesta na Hrad* tedy bylo v podstatě samozřejmé. Způsob sestavení medailonku a vystupování moderátora vůči tomuto kandidátovi byl stejně jako ve všech dalších případech ryze neutrální. Jediným patrným momentem, v němž se rozhovor odlišoval od ostatních, bylo v jeho závěru podání ruky. To ovšem inicioval Petr Pavel, nikoliv moderátor, ze strany redakce se tak nejednalo o záměrné gesto.

Andrej Babiš

Anketa (pozitivní, negativní, ambivalentní, neutrální)

• Jestli bude prezidentem, rezignuji úplně na všechno v tomto státě • *Aspoň se vyzná* • Nevolila bych ho, dělá do zemědělství a neví, že kráva má 4 žaludky • *Za tu dobu, co tady byl, jsme se neměli špatně, a průšvihy mají všichni* • Babiše bych nebral, to je to samý, co Zeman - dokázal zadlužit republiku • *Preferuju Babiše, zvýšili nám důchody a jsou proti němu honby* • Už těch kauz a všeho bylo dost, nevím, jestli by takový člověk vůbec mohl být prezidentem • *Budu ho volit, ať si říká kdo chce, co chce* • Proč bychom měli mít Slováka? - Já to nechápu • *No taky Babiše (by volila)*

Sestřih debaty

• Bohužel ten dopad těchto tradičních demokratických stran na naši zemi je velice negativní, a proto jsem šel do politiky, abych bojoval proti korupci. • Když se řekne svoboda, tak si všichni hned vzpomeneme na Sametovou revoluci, která nám přinesla svobodu, hlavně svobodu slova. • Mé heslo je

pomáhat lidem, a to jsem vždy dělal. • Ta inflace – je potřeba proti ní bojovat, je potřeba snižovat DPH tak, jak to dělají jiné státy. • Budu reprezentovat důstojně, budu se chovat jako svrchovaný prezident svrchované země. • Sociální cítění, vlastenectví, nezávislost

Dotazy na kontroverze, specifika

• Sdílel jste na sítích fotky s falešnými vyjádřeními členů vlády – je to součást kampaně? • Jaký je Váš vztah k justici (poté, co jste byl nepravomocně osvobozen v kauze Čapí hnízdo, zmínil jste rétoriku toho, že jste označoval proces za politický; na druhé straně nerespektujete rozsudek, podle něhož jste právem veden jako spolupracovník StB). • Jak byste přistupoval k zahraniční politice? Jak byste vnímal, kdyby poslanci řešili aspekty zahraniční politiky po Evropě na vlastní pěst? • Co byste používal za nástroje ve vztahu k vládě – konzultace, jednání? • Bavila by Vás funkce prezidenta (není tak akční jako premiéřská, ministerská)?

Andrej Babiš byl zmiňován v souvislosti s kauzami, které se ho týkaly. Byl také tázán na své pojetí prezidentské role a vztahu k vládě. Dále se moderátor v rozhovoru dotkl negativních prostředků využitých v kampani. Kauzy, které jsou s Andrejem Babišem spojeny, ve veřejném prostoru výrazně rezonují kontinuálně již mnoho let, jsou v podstatě nedílnou součástí obrazu tohoto kandidáta. Zároveň v pořadu bylo řečeno, že byl Andrej Babiš v kauze Čapí hnízdo nepravomocně osvobozen. Téma kritiky vlády je pro samotného kandidáta stěžejní, což v podstatě vyžaduje dotazování na vymezení pravomocí prezidenta. Kampaň, která neměla ambice být kampaní pozitivní, byla mezi nejsilnějšími kandidáty specifická, proto byl i zde dotaz na místě. Na rozdíl od ostatních kandidátů moderátor odpovědi Andreje Babiše ojediněle velmi mírně korigoval, a to pouze v případě, že tázaný v odpovědi příliš odbočil od tématu. Základní informace o kandidátovi byly představeny standardním, neutrálním způsobem, nebyly patrné žádné tendence kandidáta hodnotit či jeho obraz nějakým způsobem zbarvit.

Shrnutí analýzy pořadu Cesta na Hrad: Poslední šance

Profily jednotlivých kandidátů v pořadu *Cesta na Hrad* vysílaném dne 13. ledna 2023 byly sestaveny na základě jednotné osnovy, specifické dotazy pro jednotlivé kandidáty byly dány reálným výskytem těchto témat ve veřejném prostoru. Přístup redakce byl ke všem kandidátům totožný, nebyly patrné žádné tendence favorizovat, či defavorizovat jednotlivé kandidáty. Pořad *Cesta na Hrad* vysílaný dne 13. ledna 2023 tak nezavdal žádný důvod pro podezření z nedodržování zásad objektivitu a vyváženosti.

Cesta na Hrad: Poslední dva

Pořad *Cesta na Hrad: Poslední dva* ze dne 27. ledna 2023 obsahoval zejména rozhovory s podporovateli obou kandidátů, ale také s odborníky na témata související s prezidentskou volbou. Vysílány byly živě z Hradčanského náměstí, moderoval je Martin Čermák. Rozhovory byly prokládány krátkými reportážemi, které vykreslovaly různé fenomény týkající se prezidentské funkce. Další součástí pořadu byly vstupy ze Studia Cesty na Hrad, v němž redaktorka Michaela Indráková divákům předkládala data popisující průběh prvního kola prezidentské volby.

Tabulka: Struktura pořadu

čas	část vysílání	doplňující informace
5:54:45	časomíra	
5:55:05	Cesta na Hrad	znělka, vizualizace (portréty kandidátů)
5:55:22	úvod	živě, Hradčanské náměstí
5:55:53	předěl	Cesta na Hrad
5:56:03	rozhovor s hosty	Martin Groman, Michal Stehlík – podcast Přepište dějiny; přibližují historický vývoj role prezidenta
6:06:15	Přehled českých prezidentů	Reportáž, komentuje historik Jaroslav Šebek
6:11:02	rozhovor s hostem	Jan Binar – marketér, komentuje kampaně kandidátů
6:18:25	Studio	výsledky prvního kola
6:20:23	předěl	Cesta na Hrad
6:20:38	reklamy	
6:22:12	předěl	Cesta na Hrad
6:22:22	rozhovor s hostem	Sam Dolce – stylista, komentuje oblékání prezidentů a prvních dam
6:28:50	Přehled prvních dam	Reportáž, komentuje Jaroslav Šebek
6:34:07	rozhovor s hostem	Ladislav Mrklas – politolog, komentuje kampaň kandidátů, aktuální situaci před druhým kolem
6:42:05	Studio	srovnání výsledků 1. kola se situací před 5 lety
6:43:59	předěl	Cesta na Hrad
6:44:09	reklamy	
6:45:19	předěl	Cesta na Hrad
6:45:33	Pražský hrad	Reportáž, komentuje Jan Novák ze Správy Pražského hradu
6:49:43	rozhovor s hosty	Jonáš Čumrik (Johny Machette), Jiří Burýšek – influencer a youtuber – marketing, kampaň na sociálních sítích
7:00:17	Studio	volební účast
7:02:35	předěl	Cesta na Hrad
7:02:45	reklamy	
7:04:45	předěl	Cesta na Hrad
7:04:59	rozhovor s hostem	Petr Hannig – hudebník, podporovatel Andreje Babiše
7:13:06	Úpravy Pražského hradu	reportáž
7:16:49	rozhovor s hostem	Václav Marhoul – režisér, podporovatel Petra Pavla
7:24:14	Studio	místa, kam se kandidáti vydali před druhým kolem
7:27:00	předěl	Cesta na Hrad
7:27:10	reklamy	
7:28:40	předěl	Cesta na Hrad
7:28:53	rozhovor s hostem	Alena Schillerová – poslankyně, podporovatelka Andreje Babiše
7:37:27	Prezidentské dary	Reportáž, komentuje Ladislav Špaček – bývalý mluvčí Václava Havla, dále Jan Novák a Jaroslav Šebek
7:41:24	rozhovor s hostem	Jitka Čadek Čvančarová – herečka, podporovatelka Petra Pavla
7:49:34	Studio	výsledky v Brně – tam po prvním kole vyrazili oba kandidáti
7:51:43	předěl	Cesta na Hrad
7:51:53	reklamy	
7:55:20	předěl	Cesta na Hrad

7:55:32	Pravomoci prezidenta	Reportáž, komentuje Jan Wintř – ústavní právník, Lukáš Jelínek – politolog
8:01:34	rozhovor s hosty	Bohumil Pečinka, Petros Michopoulos – komentátoři, podcast Kecy a politika; vyjádření k aktuální situaci
8:13:20	závěř	rozloučení, pozvánky na sledování volebních speciálů, výzva k volení
8:14:53	Cesta na Hrad	znělka, vizualizace (portréty kandidátů)
8:15:09	konec pořadu	

Důležitou a z hlediska objektivitě a vyváženosti zcela zásadní částí pořadu *Cesta na Hrad* vysílaného dne 27. ledna 2023 byly rozhovory s podporovateli obou kandidátů. Každého z kandidátů přišli podpořit dva hosté (Andreje Babiše Alena Schillerová a Petr Hannig; Petra Pavla Václav Marhoul a Jitka Čadek Čvančarová). Ti dostali ve vysílání obdobný prostor, jehož osnova byla jednotná; podporovatelům byly kladeny tytéž základní otázky. Ladění rozhovorů bylo vůči příslušným kandidátům výrazně pozitivní. V průběhu pořadu bylo několikrát řečeno, že se jedná o přímé podporovatele jednotlivých kandidátů, diváci tedy v těchto rozhovorech nemohli očekávat objektivní hodnocení. Moderátor nedával žádným způsobem najevo své preference, ke všem hostům zachovával po celou dobu neutrální, profesionální přístup. Rozhovory s podporovateli obou kandidátů tak byly zpracovány takovým způsobem, že jejich odvysílání nikterak neposunulo celkový standard dodržování zásad objektivitě a vyváženosti v celku pořadu *Cesta na Hrad*.

Další hosté byli pozváni z důvodu jejich odbornosti v určité problematice, nebyli spojováni s podporou některého z kandidátů. Tito hosté jakožto experti na danou problematiku (politolog, marketér, komentátoři, profesionální uživatelé sociálních sítí) posuzovali zejména kampaň obou kandidátů, případně analyzovali aktuální situaci a pokoušeli se predikovat další vývoj. Moderátor jim kladl obdobné dotazy vztahující se ke oběma kandidátům, měl snahu vyvažovat – v případě, že byly nějaké aspekty hodnoceny negativně, položil dotaz na pozitiva (či obráceně). Cílem rozhovorů evidentně bylo popisovat určité fenomény týkající se prezidentské volby (témata a nástroje kampaně, aktivitu kandidátů na sociálních sítích, náladu ve společnosti), nikoliv primárně hodnotit samotné kandidáty. Velmi častým tématem napříč rozhovory byla agresivita, negativní ladění kampaně Andreje Babiše. V těchto případech se ovšem jednalo o popis skutečnosti, nikoliv hodnocení, neboť vystavění kampaně na negativních tématech bylo záměrnou strategií týmu Andreje Babiše. Ačkoliv se moderátor hostů na jejich osobní názory na kandidáty netázal, objevilo se několik momentů, z nichž bylo možné usuzovat, koho budou volit. Takto implicitně mezi hosty převažovali voliči Petra Pavla. Moderátor na tyto (v podstatě mimoděčné) projevy osobních preferencí žádným způsobem nereagoval, pokračoval ve věcné linii rozhovoru. Bylo zcela zřejmé, že se v rozhovorech jedná o postoje hostů, nikoliv redakce. Moderátor nedával žádným způsobem najevo své preference, zachovával po celou dobu neutrální, profesionální přístup. Rozhovory s odborníky na oblasti související s prezidentskou volbou tak rovněž nezavdaly podezření na porušení zásad objektivitě a vyváženosti.

Velká část pořadu *Cesta na Hrad* vysílaného dne 27. ledna 2023 nebyla z hlediska objektivitě a vyváženosti vzhledem k aktuální prezidentské volbě příliš relevantní (reportáže, pohledy do historie).

Shrnutí analýzy pořadu *Cesta na Hrad*: Poslední dva

Stěžejní částí pořadu byly z hlediska objektivity a vyváženosti rozhovory s podporovateli obou prezidentských kandidátů. Ty byly cíleně koncipovány tak, aby zásadám objektivity a vyváženosti dostaly (byli pozváni dva podporovatelé každého z kandidátů, dostali obdobný prostor s jednotnou osnovou). V dalších rozhovorech hovořili odborníci na oblasti související s prezidentskou volbou. Ti byli tázáni především na konkrétní aspekty kampaně či aktuální situace před druhým kolem, nebyli redakcí vyzýváni k přímému hodnocení samotných kandidátů. Přístup redakce byl ke všem hostům totožný, nebyly patrné žádné tendence favorizovat či defavorizovat jednotlivé kandidáty. Pořad *Cesta na Hrad* vysílaný dne 27. ledna 2023 tak nezavdal žádný důvod pro podezření z nedodržování zásad objektivity a vyváženosti.

Závěr

Analýza ukázala, že v obou vydáních pořadu *Cesta na Hrad*, vysílaných ve dnech 13. a 27. ledna 2023, bylo dbáno na dodržování zásad objektivity a vyváženosti.

2.3. *Cesta na Hrad*: Debata I a II

Na programu NOVA byly před prvním kolem prezidentských voleb odvysílány dvě debaty kandidátů. V první, uvedené 12. ledna 2023 v 17:00 hodin, vystoupili Pavel Fischer, Jaroslav Bašta (SPD), Tomáš Zima, Karel Diviš a Marek Hilšer (MHS), který hned v úvodu debatu opustil, jelikož nesouhlasil s rozdělením kandidátů. Ve druhé, jež byla odvysílána ten samý den ve 20:00 hodin, diskutovali Petr Pavel, Andrej Babiš (ANO) a Danuše Nerudová.

V následujícím textu budou nejprve obě debaty popsány a samostatně analyticky vyhodnoceny. V závěru se zevrubněji vyjádříme k předmětu většiny doručených stížností, tedy rozdělení diskutérů do dvou oddělených pořadů.

Cesta na Hrad: Debata I

Relace odvysílaná 12. 1. 2023 v 17:00 hodin disponovala stopáží 1:29:36 hodin. Moderátorka Bára Divišová ve studiu uvítala pět kandidátů na prezidenta – poslance Jaroslava Baštu (SPD), biochemika a bývalého rektora UK Tomáše Zimu, podnikatele Karla Divíše a senátory Pavla Fischera a Marka Hilšera (MHS). Výběr hostů vysvětlila již v úvodu pořadu, kdy prohlásila: „Čeká nás 90 minut otázek a odpovědí pětice kandidátů, kteří se po zprůměrování průzkumů renomovaných agentur umístili na čtvrtém až osmém místě.“ Tématem diskuze byly zejména ekonomické otázky, zahraniční politika a individuální přístup kandidátů k pravomocem prezidenta.

Na začátku debaty zazněly většinou polemicky laděné dotazy, ušité na míru jednotlivým kandidátům. Jaroslav Bašta měl okomentovat svůj kontroverzní postoj k vládě a plán Fialův kabinet odvolat v případě vítězství ve volbách. Pavel Fischer byl konfrontován se svými výroky týkajícími se LGBT komunity. Tomáš Zima byl dotázán, zda by Česko 33 let po revoluci nemělo mít prezidenta, který není jako on sám zatížen komunistickou minulostí. Karel Diviš odpovídal na to, jak vnímá výroky současného prezidenta Miloše Zemana směřující na jeho osobu. V 9. minutě záznamu, kdy moderátorka oslovila Marka Hilšera a položila mu otázku, zda mu voliči už v předchozích volbách před pěti lety nedali najevo, „že jej jako prezidenta nechťejí“, senátor vystoupil s následujícím prohlášením: *„Vážená paní moderátorko, já, ať se koukám napravo nalevo a hledám usilovně, tak tady nevidím ty zbylé tři hlavní kandidáty... Ptám se na to, proč tomu tak není. A já myslím, že to je vlastně záměr, a já myslím, že to je neférové, že to je neférové především vůči voličům České republiky, kteří mají právo na to, aby jejich kandidáti vystupovali za rovných a spravedlivých podmínek, a ne podle vůle mocných v této zemi. A já mám za to, že prezident této země musí umět hrát férovou hru a musí se umět postavit proti nepravostem... Demokratická debata je o tom, aby byly rovné podmínky, a já bohužel ty rovné podmínky dnes nevidím, a proto nemohu setrvat v této debatě, protože bych potvrdil a souhlasil s tím, s čím nesouhlasí mnozí obyvatelé České republiky, a to jsou nerovné podmínky. A proto prosím, omluvte mě, já musím z této debaty dnes odejít.“* Následně Hilšer popřál štěstí ostatním kandidátům a vyzval občany, aby šli volit a „nenechali si to znechutit“. Na stolku zanechal svoji fotografii a ze studia odešel. K senátorově přístupu se posléze vyjádřil Zima, který uvedl, že kandidáty ve volbách považuje za rozdělené do dvou klastrů. *„Kdyby nebyly mediální průzkumy, tak by se tady hovořilo o námětech, idejích a podobně,“* posteskl si bývalý rektor. Na Hilšerův odchod přirozeně reagovala také moderátorka, která jeho gesto nazvala teatrálním a upozornila, že politik o podmínkách diskuze dopředu věděl. Podobné vyjádření zopakovala i později v pořadu, např. ve 41. a 81. minutě záznamu.

V následující části měli zbylí hosté 60 vteřin na odpověď na otázku, jakému tématu se podle nich vláda dostatečně nevěnuje, a jak by téma otevírali, kdyby se stali prezidentem. Stejnou dobu měli kandidáti na komentář doporučení, které vládě předložila Národní ekonomická rada vlády (NERV) v souvislosti s ozdravením státního rozpočtu. Poté byly ekonomické otázky podrobněji diskutovány. Hosté se vyjadřovali k energetické krizi, zvyšování daní či důchodové reformě. Především Bašta zaujímal silně

protivládni rétoriku. Vzhledem k tomu, že několikrát přešel položenou otázku a nereagoval na slova moderátorky, Divišová jej musela opakovaně přerušovat a formulovat doplňující dotazy.

Dalším tématem diskuze byla mezinárodní politika, konkrétně válečný konflikt na Ukrajině. Na začátku bloku moderátorka diváky upozornila na běžící časomíru. „*My totiž měříme kandidátům, jak dlouho mluví, abychom byli spravedliví a případně, pokud by někdo více zaostával za svými protikandidáty, tak abychom mu dali více prostoru,*“ vysvětlila. Diváci měli možnost na obrazovkách vidět celkovou stopáž výpovědí jednotlivých kandidátů.

Poté měli hosté 60 vteřin na to, aby sdělili, jak by měl podle nich skončit konflikt na Ukrajině. Shodně odpověděli, že odsuzují válku a podporují mírová jednání. „*To jednání bez zapojení OSN a mezinárodního společenství nebude fungovat, a tady může sehrát nějakou roli Evropská unie, ale tím, kdo začal, kdo je agresorem, to je Rusko,*“ uvedl například Fischer. Následně se pánové vyjadřovali k tomu, zda by se mělo míru dosáhnout i za cenu toho, že Ukrajina přijde o některá svá území, jinak řečeno, zda „*přistoupit na podmínky, které klade Rusko*“. I v této části pořadu Bašta opakovaně neodpovídal na dotazy moderátorky či souvislým projevem znemožňoval jejich položení. Diviš ve vysílání Rusko označil za „*přežitou velmoc*“ a v souvislosti s budoucím geopolitickým uspořádáním apeloval na posílení obranyschopnosti České republiky. „*Ty 2 % HDP, že dáváme na obranu, je dobře, ale škoda, že tady nestojí třeba i jiný kandidát a že se nebudeme o tom, kam by přesně ty peníze měly jít. Jestli skutečně potřebujeme předražené nákupy F-35,*“ podotkl Diviš a současně ve shodě se slovy Hilšera a Zimy na začátku pořadu uvedl, že je „*škoda, že prostě tady nemáme debatu všichni kandidáti, aby lidé slyšeli, co si o tom který kandidát myslí*“.

V 57. minutě záznamu moderátorka předestřela téma prezidentských pravomocí. Po kontrole časomíry měli kandidáti minutu na to, aby odpověděli, zda by za současné situace jmenovali Petra Hladíka ministrem životního prostředí. Bašta uvedl, že by jej nejmenoval. Fischer a Diviš zastávali opačné stanovisko. Zima byl ve vyjádření opatrný. „*Já se domnívám, že v případě jmenování ministra prezidentem je prezident taky taková určitá pojistka nějakého problému, který může být. Já bych to*

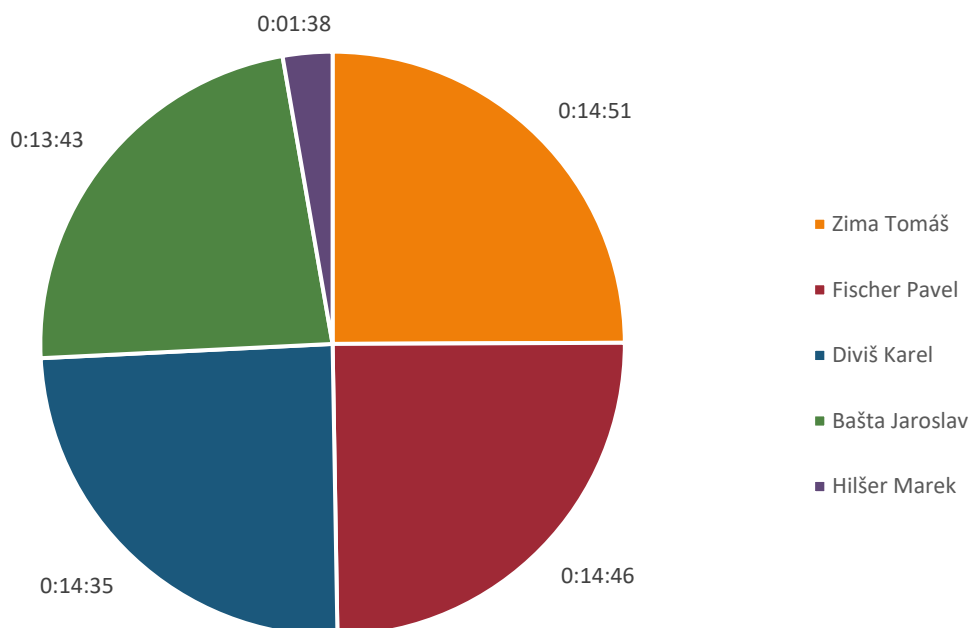
trošku obrátil. Přece ministr je vizitka dané politické strany pana premiéra, ty návrhy by měly být, bych řekl, bez poskvrny. A v tomto případě já bych chtěl znát důvody, proč tedy KDU-ČSL a pan premiér trvají na tom návrhu, protože z veřejných zdrojů je zřejmé, že pan Hladík je podezřelý, probíhají tam úkony vyšetřování Policíí České republiky, a to určitá poskvrna je," objasnil svůj postoj bývalý rektor UK. Pravomocem prezidenta byly věnovány i následující minuty. Diskutující hovořili o udělování milostí či jmenování ústavních soudců. Taktéž komentovali kroky bývalých prezidentů a jejich vztah k Ústavě. V závěru bloku pánové přiblížili, zda by část svého platu dávali na charitu, případně na kterou. Bašta akcentoval problematiku zatoulaných koček. „Příkladem bych šel tím, že bych založil charitu, a když se mě ptali, kolik bych dal, tak jsem spontánně prohlásil, že ne 60, ale 100 tisíc z toho platu, protože ten je tak vysoký, že bych ho stejně nikdy nedokázal utratit," uvedl poslanec. Diviš upozornil, že je členem charitativního týmu osobností Real TOP Praha, propojujícího sport a pomoc potřebným. Z platu by prý dával 50 tisíc. Fischer vyzdvihl solidaritu mezi občany a uvedl, že již dlouho sám přispívá na různé projekty, mj. zmínil i nadační fond pro pomoc dětem, který vede jeho manželka. Svou dosavadní podporu nejruznějších charitativních sbírek připomněl taktéž Zima, jenž případnou část prezidentského platu směřující na charitu definoval mezi 50 a 100 tisíci korunami.

Sedm minut před koncem pořadu Divišová započala poslední okruh otázek, na které měli hosté odpovědět pouhým ano/ne. Některé otázky se opakovaly, většina z nich však byla přisouzena pouze jednomu kandidátovi. Zima se vyjadřoval k legalizaci marihuany či zavedení eura. Fischer odpovídal na dotazy týkající se globálního oteplování nebo adopce dětí homosexuálními páry. Diviš komentoval vnitropolitická témata, jako je zrušení Senátu, jmenování ministrů a progresivní zdanění. Bašta kromě referenda o vystoupení z Evropské unie odpovídal na dotazy související s pravomocemi prezidenta a zveřejňováním jeho zdravotního stavu. Na konci relace měli všichni hosté 30 vteřin na obecný vzkaz voličům.³

Souhrnná stopáž výpovědí přítomných hostů byla srovnatelná (viz graf níže). Nejdéle hovořil Tomáš Zima (14:51 min), po něm Pavel Fischer (14:46 min), Karel Diviš (14:35 min) a Jaroslav Bašta (13:43 min). Připomeňme, že začátku debaty se účastnil rovněž Marek Hilšer, který však po položení první otázky studio opustil. Celková stopáž jeho promluv tedy činila pouhých 1:38 min.

³ Úplný přepis debaty je součástí přílohy.

Graf: Souhrnná stopáž výpovědí jednotlivých kandidátů (hod)

Moderátorka Bára Divišová na své hosty směřovala celkem 122 dotazů či připomínek, z nichž 33 bylo tzv. doplňujících, to znamená, že moderátorka opakovala či zpřesňovala dotaz, doplňovala hosta nebo mu dávala prostor k reakci na ostatní. Rozložení moderátorčiných výpovědí mezi přítomné diskutující (tedy vyjma Hilšera) bylo vcelku vyvážené s jedinou výjimkou. Bašta obdržel 43 dotazů a poznámek, zatímco ostatní mezi 22 a 26. Důvodem bylo větší množství doplňujících dotazů, které na poslance SPD směřovalo kvůli jeho odlišnému komunikačnímu stylu. Bašta v pořadu několikrát dotaz přeslechl nebo na něj neodpověděl, tudíž mu musel být opakován. Názorně lze tuto skutečnost ilustrovat na pasáži věnované konfliktu na Ukrajině, konkrétně ve 48.–49. min záznamu, kdy se moderátorka Bašty několikrát zeptala, jestli by měla Ukrajina v rámci mírových jednání přistoupit na podmínky, které si klade Rusko. Poslanec moderátorce neumožnil otázku formulovat, respektive hovořil současně s moderátorkou. Není jasné, zda byl tento vícekrát zaznamenaný jev způsoben respondentovou nedoslýchavostí, nebo úmyslně, nicméně výsledkem je právě vysoký počet tzv. doplňujících dotazů na jeho osobu. Doplňme, že naprostá většina dotazů a poznámek moderátorky směrem k hostům byla neutrálního charakteru, polemické výpovědi se vyskytovaly v řádu jednotek. Vždy se jednalo o odůvodněné, nikoliv bezdůvodně kritické komentáře.

Hosté měli dostatečný prostor k prezentaci svých názorů. Mohli se vyjádřit ke všem diskutovaným tématům i reagovat na ostatní. Provozovatel svoji zjevnou snahu o poskytnutí srovnatelných podmínek podpořil ukazatelem souhrnné doby promluv hostů, který byl divákům opakovaně prezentován, a na jehož základě Divišová soustředila více pozornosti na ty, kteří se ocitli „pozadu“. Odpovědi na zásadní otázky, uvozující nové tematické bloky, byly omezeny minutovou časomírou.

Přístup moderátorky lze hodnotit jako vyvážený a veskrze profesionální. Pokud ve vysílání zazněla zavádějící či nepravdivá tvrzení, Divišová je v zájmu objektivity uvedla na pravou míru (např. v časech 1:07:47 a 1:08:20 hodin od začátku záznamu, kdy upřesňovala rozdílný přístup prezidentů Miloše

Zemana a Václava Havla ke jmenování ministrů). Sugestivní dotazy nebyly monitorovány. Jedinou výjimkou, svědčící o jistém pochybení, bylo opakované označení Hilšerova odchodu slovem „teatrální“. Subjektivně zabarvený výraz s negativní konotací může vyvolávat dojem, že politik studio opustil nikoliv z důvodu upozornění na odlišný přístup médií k jednotlivým kandidátům, jak uvedl, ale za účelem zviditelnění. Ačkoliv by se podobně laděných komentářů redaktori dopouštět neměli, v tomto případě lze konstatovat, že moderátorka byla vystavena poměrně překvapivé situaci, jež do jisté míry její nepatřičnou reakci ospravedlňuje. Jedná se o dílčí pochybení, které samo o sobě neimplikuje porušení zákona o vysílání, resp. zásad objektivit y a vyváženosti, zakotvených v § 31 odst. 2 a 3 tohoto zákona.

Cesta na Hrad: Debata II

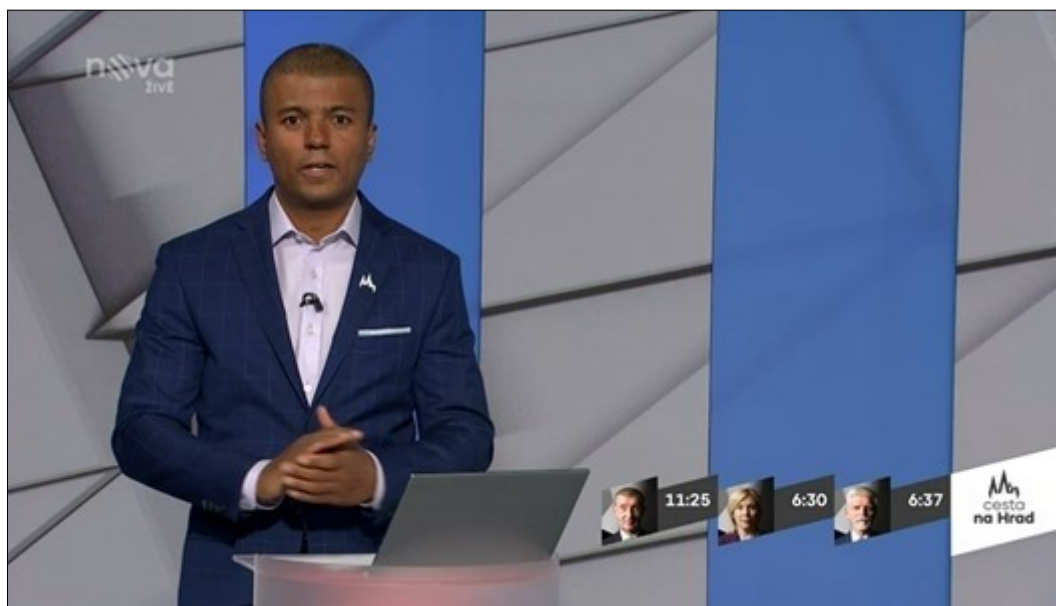
Druhou debatu kandidátů na post prezidenta před prvním kolem voleb odvysílal provozovatel na programu NOVA ten samý den ve 20:00 hodin. Pořad o souhrnné délce 1:51:52 hodin moderoval Rey Koranteng, který jej prezentoval jako jedinou televizní debatu v zemi, která „nabídne názory a postoje všech tří osobností, které mají podle dlouhodobých volebních průzkumů největší šanci stát se na příštích pět let hlavou státu.“ „Princip výběru dnešních hostů byl známý dlouhodobě. Ostatně televize NOVA ho uplatnila i v posledních volbách do Poslanecké sněmovny a bude tak činit i v budoucnu. Průzkumy, ze kterých jsme čerpali, byly veřejně dostupné a podléhaly tedy kontrole veřejnosti,“ uvedl dále moderátor v úvodu pořadu. Hosté Andrej Babiš (ANO), Petr Pavel a Danuše Nerudová diskutovali o kontroverzích spojených s jejich osobami, hodnotách, ekonomice, zahraniční politice a pravomocech prezidenta.

Začátek pořadu se nesl v odlehčeném duchu, hosté si vzájemně předávali dary. Nerudová od pánů obdržela kytice, Babiš Pavla obdaroval čepicí s nápisem SILNÉ ČESKO a Pavel mu to oplatil balením makronek. Poté přišly na řadu polemické dotazy moderátora Korantenga, jenž se v první půl hodině postupně zaměřil na všechny přítomné hosty. Babiš se měl vyjádřit k odpovědnosti, kterou jako bývalý premiér nese za škody způsobené po čas pandemie onemocnění covid-19, dále měl okomentovat vyšetřování francouzskou prokuraturu pro podezření z praní špinavých peněz, negativní postoj

hejtmana Ivo Vondráka (ANO) k Babišově kandidatuře a vlastní slova o „polistopadovém kartelu“ ve světle aktuálního zproštění viny v kauze Čapí hnízdo. Nerudová byla dotazována na podezřelé udělování diplomů zahraničním studentům na Mendelově univerzitě v Brně, kde dříve působila jako rektorka. Na příkladu její vyvíjející se a mnohdy vzájemně si odporující obhajoby moderátor poukázal na limitovanou schopnost komunikace Nerudové ve veřejném prostoru. Taktéž se jediné ženy v diskusi dotazoval, zda má jako nejmladší kandidátka dostatek zkušeností s řešením krizových situací. Babiš v reakci na dané téma diskusi stočil k vlastním životním zkušenostem a kritice Pavla. Několikrát byl napomenut moderátorem, který se jej snažil přerušit a otázky neúspěšně opakoval. Následovala slovní přestřelka mezi Pavlem a Babišem, který armádního generála ve výslužbě obviňoval z toho, že v časech krize nepřispěl k řešení situace, a že se na post předsedy vojenského výboru NATO dostal díky lobbingu Babiše a ostatních politiků. Ve 32. minutě záznamu Nerudová výměnu názorů přerušila slovy: „*Já jsem jenom chtěla poprosit oba pány, dívá se na nás asi dva miliony lidí v této zemi. Já bych byla ráda, kdybychom se tedy od těch osobních pŮtek dostali k tomu, že budeme hovořit o budoucnosti této země, že budeme hovořit o tom, co každý z nás této zemi nabízíme. Tak, aby si každý z voličů mohl vybrat, koho budeme volit.*“ Na Pavla směřovaly polemické dotazy týkající se jeho komunistické minulosti a následné kariéry v NATO. „*Co byste řekl voliči, který by o vás řekl, že jste možná schopný a pracovitý, ale kariérista, který bude sloužit jakémukoliv režimu?*“ požadoval vysvětlení moderátor. Pavel se měl rovněž vyjádřit ke kritickým otázkám a obviněním, které do diskuze vnesl Babiš. Jednalo se například o to, co dělal v posledních čtyřech letech po odchodu do vojenského důchodu, kdy Babiš i Nerudová řešili krizi spojenou s pandemií.

Ve druhé části debaty moderátor promítl na obrazovku deset obecných hodnot. Diskutěři z nich měli vybrat tři, které považují za nejdůležitější. Ve všech odpovědích figurovala „svoboda“, kterou měli hosté posléze okomentovat. Součástí bloku byla i prezentace krátkých videozáznamů, na nichž partneři kandidátů hovořili o tom, proč by se jejich polovičky měly stát hlavou státu. Ve 43. minutě moderátor poprvé představil ukazatel souhrnné délky výpovědí jednotlivých hostů. Vzhledem k tomu, že Nerudová s Pavlem za Babišem zaostávali téměř o polovinu, moderátor na dvojici směřoval doplňující dotazy, týkající se zablokování tzv. dezinformačních webů.

Následující blok byl věnován ekonomickým otázkám. Moderátor nejprve připomněl volební slogany kandidátů. V reakci na Babišův komentář hesla „pomáhat lidem“ Pavel pronesl, že „*pan Babiš se dokáže pochválit i za to, že vyšlo slunce*“. Obdobně reagovala Nerudová, jež uvedla, že pomoc lidem, kterou předseda hnutí ANO vyzdvihuje, byla „*na úkor státního rozpočtu a na úkor neuvěřitelně bobtnajícího státního dluhu*“. Po krátké reportáži, v níž matka samoživitelka, živnostník a zaměstnankyně popisovali, čeho se nejvíce bojí, měli hosté minutu na to, aby odpověděli na otázku: „*Jaká témata budete nastolovat, pokud se stanete prezidentem, případně prezidentkou, aby se lidé nemuseli obávat, že zvládnou těžké časy?*“ Délku promluv limitovaly stopky v pravém horním rohu obrazovky. Babiš místo odpovědi po moderátorovi vyžadoval prostor k reakci na dřívější tvrzení Pavla a Nerudové. Přestože jej moderátor několikrát explicitně ujistil, že bude moci reagovat za chvíli, poslanec trval na svém. Nakonec musel Koranteng otázku zopakovat, jelikož ji Babiš z důvodu nesoustředěnosti na dané téma přeslechl. V následné diskuzi Babiš zvolil silně protivládní rétoriku. Ostatní diskutéry označil za „*provládní*“ kandidáty, proti čemuž se Nerudová i Pavel rázně ohradili. Dílčím tématem debaty byla inflace a role České národní banky. Zatímco Nerudová a Pavel se přikláněli ke zvyšování úrokových sazeb, Babiš podobný postup nazval katastrofou. V reakci na to bývalá rektorka uvedla, že Babišovy firmy v holdingu Agrofert jsou předlužené a potřebují levný úvěr. „*Berete si jako rukojmí všechny občany této země, kteří mají úspory v bankách a ty úspory požívá inflace,*“ prohlásila. Babiš ekonomku nazval teoretickou, která „*nikdy nebyla ve firmě, pracovala de facto pro stát, neví, co je to sehnat peníze pro zaměstnance*“.

V 74. minutě záznamu byla do vysílání zařazena další reportáž. Trojice výše zmíněných respondentů v ní odpovídala na to, jak by měl prezident reprezentovat Českou republiku v cizině. Posléze měli hosté minutu na zodpovězení otázky: „*Jak budete reprezentovat Českou republiku v zahraničí, pokud budete zvolen prezidentem České republiky?*“ Stejně jako v předchozích částech pořadu Pavel odpovídal velmi úsporně. Minutu, kterou měl k dispozici, nevyužil celou. Moderátor v této souvislosti prohlásil, že Pavel „*časově zaostává v diskuzi*“, a umožnil kandidátovi přednostně reagovat na otázky související s válkou na Ukrajině. Všichni hosté postupně vyjádřili svá stanoviska ohledně zachování současné pomoci Ukrajině či postupného útlumu angažovanosti ČR v konfliktu. Babiš s odkazem na přátelské vztahy s vládními představiteli okolních zemí uvedl, že jsou třeba nikoliv signály, ale „*konkrétní akce*“. „*Mohli by jsme uspořádat mírový summit tady v Praze na Pražském hradě. To by bylo skvělé a tomu by jsem se věnoval, protože lidi nechtějí válku, nechtějí, a ta válka musí skončit a někdo musí být aktivní a tohle všechno zorganizovat. A já se k tomu hlásím,*“ uvedl například politik. Hosté taktéž odpovídali na otázku, zda mají připravenou konkrétní vizi či projekt, který by českým firmám pomohl zapojit se při obnově Ukrajiny. Podle Pavla „*bychom měli být dostatečně racionální, abychom si na té obnově Ukrajiny udrželi ten podíl, který jsme měli dosud, abychom měli dopředu připravené plány a samozřejmě konzultovali je i se spojenci*“. „*Je možné, že se dohodneme na něčem jako Marshallův plán pro Ukrajinu, který by jí pomohl velice rychle se vrátit na úroveň před válkou a zároveň by mohl sloužit jako taková zrychlená dráha pro přípravu na členství v Evropské unii,*“ dodal Pavel. Po opakované prezentaci časomíry, podle níž bývalý generál za ostatními diskutujícími zaostával o několik minut, Pavel prohlásil: „*Já je potom věnuji Andreji Babišovi ty minuty.*“

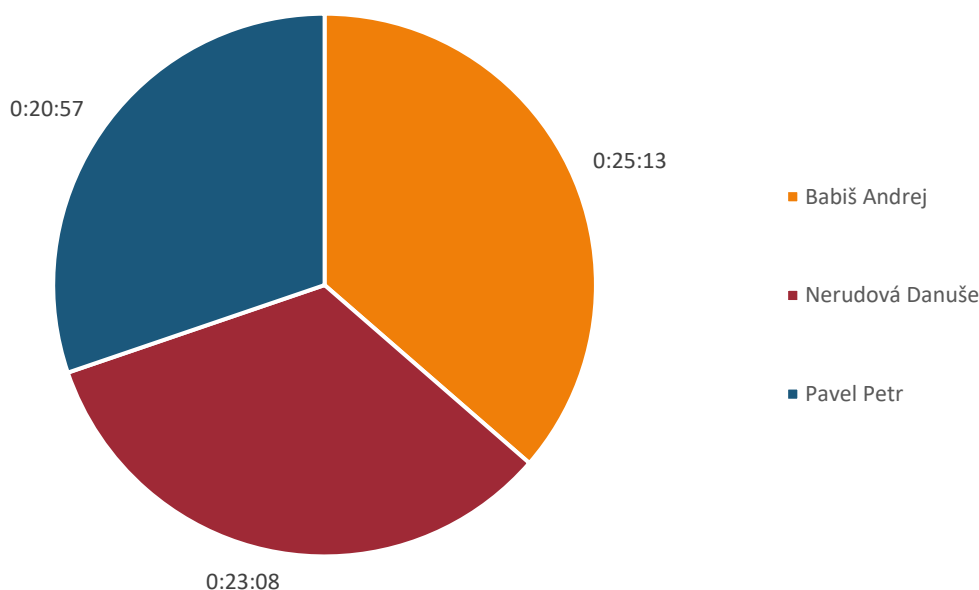
V čase 1:32:52 hodin od začátku záznamu moderátor oznámil, že „*jsme tento moment vlastně měli být za debatou, ale protože má u vás diváků velký zájem, tak jsme se ji rozhodli přece jenom o něco málo prodloužit*“. Po úvodní reportáži, v níž oslovení respondenti definovali klíčové vlastnosti budoucího prezidenta, hosté odpovídali na otázku: „*Co bude prioritou pro vaše funkční období, abychom se na jeho konci mohli přesvědčit o tom, nakolik jste byli úspěšní?*“ Další dotazy směřovaly k pravomocem

prezidenta. Kandidáti popsali svůj přístup ke jmenování ministrů, pověření k sestavení vlády, amnestii a milostem. Moderátor je vyzval rovněž k tomu, aby okomentovali prezidentské období Miloše Zemana a specifikovali, v čem by na současnou hlavu státu v budoucnu navázali.

Poslední blok uvodila reportáž, v níž otázky kandidátům pokládaly děti z nejrůznějších základních škol. Ve vysílání zazněly např. dotazy, zda se kandidáti zasadí o větší podporu sportu, co by udělali s výhrou jeden milion korun, jak budou slavit případné vítězství apod. V závěru pořadu dostala trojice hostů za úkol definovat svoje tři vlastnosti, pro které by jim voliči měli dát svůj hlas. Pavel uvedl zkušenost, klid, odpovědnost, Babiš sociální citění, vlastenectví, nezávislost a Nerudová energii, odvahu a empatii.⁴

Co se týče souhrnné délky promluv zúčastněných diskutérů, nejdéle ve vysílání mluvil Andrej Babiš (25:13 min). Na druhé pozici se umístila Danuše Nerudová s 23:08 min. Třetí skončil Petr Pavel s 20:57 min. Rozdíl mezi jednotlivými stopážemi se pohyboval v řádu jednotek minut, z kvantitativního hlediska se tedy jednalo o srovnatelné hodnoty.

Graf: Souhrnná stopáž výpovědí jednotlivých kandidátů (hod)

Moderátor Rey Koranteng směřoval na hosty celkově 175 dotazů a poznámek. 76 z nich bylo tzv. doplňujících – moderátor otázku upřesňoval, opakoval, doplňoval hosta nebo mu dával prostor k reakci na ostatní. Nejvíce moderátorových výpovědí směřovalo na Babiše (65). Pavel obdržel 59 dotazů či připomínek, Nerudová 51. Vyšší počet samostatných výpovědí směřujících k předsedovi hnutí ANO lze vysvětlit častým opakováním otázek, k němuž Koranteng přistoupil, jelikož politik na položené otázky ne vždy přímo odpovídal. Názorným příkladem je pasáž, v níž moderátor po Babišovi požaduje odpověď na otázku, zda je podle něj vhodné, aby Česko jako prezident reprezentoval v zahraničí, když je v současnosti vyšetřován francouzskými úřady kvůli podezření z praní špinavých peněz a daňových úniků (13.–15. min). Babiš několikrát zopakoval, že neví o tom, že by byl ve Francii vyšetřován, zmínil,

⁴ Úplný přepis debaty je součástí přílohy.

že nedávno navštívil tamního prezidenta Emmanuela Macrona, a naznačil, že zprávy o vyšetřování jsou výmyslem médií, konkrétně francouzského deníku Le Monde. Mezitím moderátor otázku opakovatel („Ale otázka nezněla, jestli o tom víte, nebo nevíte...“) a třikrát politika vyzval k vysvětlení jeho úhlu pohledu. Nakonec přímá odpověď stejně nezazněla. Babiš místo ní zevrubně vysvětloval, že je „jediný český politik, který zveřejnil svoje příjmy na základě daňových přiznání od roku 1996 do roku 2016“. Specifický styl politikovy komunikace lze ilustrovat i na vůbec poslední otázce v pořadu. Moderátor od hostů požadoval explicitně „tři slova“, popisující jejich charakterové vlastnosti. Zatímco Nerudová a Pavel se čistě drželi zadání, Babiš začal slovy: „Mám rád lidi, budu jim pomáhat...“ Moderátor musel na formulaci původní otázky znovu upozornit. Doplňme, že z celkového počtu dotazů a poznámek moderátora směřovaných k hostům bylo pouhých 15 polemického charakteru. Tyto byly rovnoměrně rozděleny mezi všechny tři diskutující. Nebyla monitorována bezdůvodná kritika některého z hostů či soustavná favorizace jiného.

Hosté měli dostatek prostoru k vyjádření svých stanovisek i reakcím na ostatní diskutéry. Moderátor pravidelně uděloval slovo, vracel diskuzi k původnímu tématu v případě jeho opuštění a vyžadoval odpovědi na položené otázky. Zvláště patrná byla snaha provozovatele o poskytnutí srovnatelného času k promluvám zúčastněných diskutérů. Na obrazovce se pravidelně objevovaly ukazatele stopáže jednotlivých i souhrnných promluv, na jejichž základě moderátor směřoval doplňující dotazy hostům, kteří hovořili nejméně. To platí zejména pro Petra Pavla, kterého Koranteng opakovaně upozorňoval na krátkou stopáž jeho výpovědi a vyzýval k využití prostoru (např. v čase 1:48:33 hodin uvedl: „Mluvil jste nejméně, ale několikrát jsem se snažil vám dát prostor, aby ten rozdíl nebyl v minutách, ale například v sekundách.“), navzdory tomu, že Pavel sám v relaci několikrát uvedl, že mu časový náskok ostatních nevádí, a že „Babišovi své minuty klidně věnuje“ (viz např. jeho poznámka v čase 1:00:01 hodin: „A možná bych jenom dodal k tomu času, mnohomluvnost ještě neznamená, že člověk říká něco podstatného.“).

Lze konstatovat, že pořad byl koncipován objektivně a vyváženě. Monitoring neodhalil skutečnosti vedoucí k oprávněnému podezření z porušení zákona o vysílání.

Stížnosti na pořady

Rada na debaty prezidentských kandidátů před prvním kolem voleb obdržela řadu diváckých stížností (č. j. RRTV/680/2023-vra; RRTV/681/2023-vra; RRTV/684/2023-vra; RRTV/687/2023-vra; RRTV/697/2023-vra; RRTV/695/2023-vra, duplicitně RRTV/702/2023-vra; RRTV/715/2023-vra; RRTV/769/2023-vra; RRTV/770/2023-vra; RRTV/771/2023-vra; RRTV/772/2023-vra; RRTV/776/2023-vra; RRTV/778/2023-vra; RRTV/837/2023-vra; RRTV/838/2023-vra; RRTV/878/2023-vra). Některá podání (č. j. RRTV/680/2023-vra; RRTV/681/2023-vra; RRTV/684/2023-vra; RRTV/687/2023-vra; RRTV/697/2023-vra; RRTV/695/2023-vra, duplicitně RRTV/702/2023-vra; RRTV/715/2023-vra) byla koncipována jako stížnost před samotným odvysíláním. Pisatelé kritizují členění kandidátů do první a druhé kategorie a favorizování Andreje Babiše, Petra Pavla a Danuše Nerudové. Většina z nich vyzývá provozovatele vysílání (kterému směřovaly originály či kopie dopisů Radě) ke včasné změně programu. „Moc Vás prosím jako demokraticky smýšlející občan ČR, který se nechce smířit s členěním prezidentských kandidátů na první a druhé kategorie, abyste zajistili Vaši prezidentskou čtvrtéční debatu se všemi kandidáty najednou,“ uvádí například pisatel č. j. RRTV/680/2023-vra. Zbytek podání bylo Radě doručeno až po odvysílání debat. Pisatelé si stěžují na nerovný přístup ke kandidátům ve volbách a údajnou nevyváženost vysílání, způsobenou rozdělením kandidátů do dvou pořadů. Kromě

toho je ve stížnostech formulována i kritika dílčích problémů. Pisatel č. j. RRTV/771/2023-vra např. uvádí: „TV Nova nespravedlivě rozdělila kandidáty na zaklade predvolebnich pruzkumu, a neprimo tak porusila moratorium o zverejnovani predvolebnich pruzkumu.“ Stěžovateli č. j. RRTV/776/2023-vra vadí, že moderátor u hostů používal odlišná oslovení (Petra Pavla oslovoval panem generálem, kdežto ostatní kandidáty příjmením). Niž budou tyto stížnosti analyticky vyhodnoceny.

Podstatou většiny stížností, doručených v souvislosti s oběma debatami prezidentských kandidátů před prvním kolem voleb na programu NOVA, bylo rozdělení kandidátů na dvě skupiny – trojice favoritů debatovala v relaci odvysílané ve 20:00 hodin, zbytek vystoupil v pořadu od 17:00 hodin.

Připomeňme související ustanovení zákona č. 231/2001 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání, týkající se povinnosti dodržovat zásady objektivitu a vyváženosti:

„Provozovatel vysílání poskytuje objektivní a vyvážené informace nezbytné pro svobodné vytváření názorů“ (§ 31 odst. 2),

„provozovatel vysílání je povinen zajistit, aby ve zpravodajských a politicko-publicistických pořadech bylo dbáno zásad objektivitu a vyváženosti a zejména nebyla v celku vysílaného programu jednostranně zvýhodňována žádná politická strana nebo hnutí, popřípadě jejich názory nebo názory jednotlivých skupin veřejnosti, a to s přihlédnutím k jejich reálnému postavení v politickém a společenském životě“ (§ 31 odst. 3).

O klíči pro pozvání hostů informoval provozovatel TV Nova s.r.o. s předstihem. Již na konci října 2022 prezentoval pravidla volebního vysílání programu NOVA, která definovala tzv. „předvolební režim“, přístup k jednotlivým kandidátům ve zpravodajských relacích a speciální pořady, zahrnující profily osmi nejsilnějších prezidentských kandidátů a předvolební debaty. „12. ledna proběhnou na TV Nova dvě debaty, do nichž bude pozváno osm nejsilnějších kandidátů, jejichž profily byly představeny v předchozích dnech v Televizních novinách. Do první debaty, která bude začínat v 17:00 a bude ji moderovat Bára Divišová, bude pozváno pět kandidátů, kteří se v průzkumech neumístili mezi prvními třemi... Od 20:00 čeká na diváky druhá debata, a to se třemi kandidáty, kteří mají podle průzkumů nejvyšší preference. Tuto debatu bude moderovat Rey Koranteng...“ uvedl provozovatel na webu <https://tn.nova.cz/>. „Rozdělení debaty a její podoba budou řešeny v předvolebním období v rámci redakce zpravodajství a publicistiky. Přesný formát a podoba diskuse budou také oznámeny jednotlivým kandidátům v dostatečném předstihu jednoho týdne,“ vysvětlil dále ředitel zpravodajství Kamil Houska. Rovněž bylo známo, že provozovatel bere v potaz volební průzkumy těchto agentur: KANTAR CZ, STEM, STEM/MARK, CVVM, MEDIAN, Nielsen Admosphere, Data Collect, Ipsos.⁵

Rozdělení kandidátů do dvou debat vycházelo z volebních průzkumů, které již několik měsíců před volbami favorizovaly trojici Pavel, Babiš, Nerudová. V prezidentském modelu agentury MEDIAN za měsíc leden 2023 se na prvním pozici umístil Petr Pavel (preference 29,5 %), na druhém místě Andrej Babiš (26,5 %), na třetím Danuše Nerudová (21 %).⁶ Podobně vypadaly i další výstupy agentur, jejichž relevanci pro zvaní hostů provozovatel dopředu avizoval. Podle lednového modelu společnosti Ipsos měl nejvíce preferencí Andrej Babiš (28,6 %), dále Petr Pavel (27,8 %) a Danuše Nerudová (24,6 %).⁷ Model agentur Data Collect a KANTAR CZ favorizoval Petra Pavla (27,5 %), Andreje Babiše (26,5 %) a

⁵ Všechny informace jsou k dispozici na <https://tn.nova.cz/zpravodajstvi/clanek/474962-prezidenta-si-vyberete-na-nove-tohle-vsechno-pro-vas-chystame>.

⁶ Viz https://www.median.eu/cs/wp-content/uploads/2023/01/Volby_prezident_2023_V13.pdf.

⁷ Viz <https://www.ipsos.com/cs-cz/ipsos-prezidentsky-model-leden-2023>.

Danuši Nerudovou (22 %).⁸ Na čtvrté pozici se v lednu umísťovali střídavě Pavel Fischer a Jaroslav Bašta (SPD), kteří dle výše jmenovaných průzkumů obdrželi mezi 5 a 8 %, tedy řádově méně než trojice favoritů. Rozdělení kandidátů do dvou debat se ve světle volebních modelů, odrážejících nejen volební preference, ale současně i reálné postavení kandidátů ve veřejném životě, jeví jako racionální a akceptovatelné. Pokud by provozovatel odvysílal debatu všech kandidátů najednou, nepochybně by to ovlivnilo průběh diskuze, její přehlednost a vyváženost vzhledem k různému postavení kandidátů v politickém a společenském životě. Použitý klíč pro zvaní hostů neodporuje zákonu č. 231/2001 Sb.

Dodejme, že podobný koncept zvolili taktéž ostatní provozovatelé celoplošného televizního vysílání, kteří divákům debaty před prvním kolem voleb zprostředkovali. Provozovatel FTV Prima, spol. s r.o. na programech Prima a CNN Prima News odvysílal dvě debaty ve dnech 4. a 11. ledna 2023. Česká televize sice odvysílala dne 8. ledna 2023 na programech ČT1 a ČT24 jedinou debatu všech kandidátů, ale v ní poskytla prostor navíc favoritům voleb.

Stížností na údajně zmanipulované volební vysílání tří největších televizních společností se v uplynulých týdnech zabýval rovněž Nejvyšší správní soud. Ten návrh na vyslovení neplatnosti volby zamítl s následujícím odůvodněním: *„Z ničeho neplyne, že by všichni kandidáti museli vždy v televizi vystupovat společně. (...) Nejvyšší správní soud v minulosti dospěl k závěru, že je legitimní, pokud kandidující subjekty nedostávají mediální prostor zcela shodný, ale takový, který je odstupňován podle jejich společenské významnosti. Jedním z kritérií pro hodnocení společenské významnosti mohou být právě i průzkumy veřejného mínění. Opačný přístup, tedy mechanický požadavek na přidělování zcela stejného rozsahu dalšího prostoru v médiích nad rámec zaručeného rovného vysílacího času ve veřejnoprávních médiích všem, by totiž většině občanů upíral možnost být podrobněji a ve větším rozsahu informován o těch kandidujících subjektech, mezi jejichž volbou se rozhoduje právě tato většina. Volebním subjektům proto lze nad minimální rozsah zaručený zákonem poskytnout jen tolik prostoru, kolik odpovídá jejich postavení v politickém či společenském životě.“*⁹

Součástí jedné ze stížností (č. j. RRTV/776/2023-vra) je kritika oslovení „pane generále“, které moderátor používal, když dával slovo Petru Pavlovi, zatímco v případě dalších dvou hostů používal oslovení „pan“ či „paní“ a příjmení. Monitoring tento jev zaznamenal např. v časech 0:38:47, 0:43:17, 0:59:44, 1:07:09 hodin od začátku záznamu. Lze konstatovat, že oslovení „pane generále“ s sebou nese jistou úctu a respekt ke jmenovanému. Stejně tak ale může vzbuzovat negativní konotace. Není jasné, z jakého důvodu Koranteng upřednostňoval toto oslovení před příjmením, nicméně jedná se spíše o příklad neprofesionálního přístupu moderátora, vycházející z jeho nervozity, případně nepřipravenosti, nikoliv porušení zákona o vysílání. Tomu napovídá i fakt, že ve druhé hodině záznamu už Koranteng používal téměř výhradně oslovení „pane Pavle“ (pravděpodobně tedy dostal pokyn z režie a své výroky korigoval). Dodejme, že všichni tři kandidáti byli na začátku představeni, diváci byli seznámeni s jejich funkcemi a povoláním. V souvislosti s moderací rovněž konstatujeme, že se Koranteng dopustil několika sugestivních dotazů (např. otázka na Pavla v čase 1:07:59 hodin: *„Přiznal jste, že nejste kovaný v ekonomii, není to trochu handicap pro prezidentského kandidáta, protože vstupujeme do období, které bude asi nejenom ekonomicky, ale hlavně ekonomicky, velmi napjaté. Necítíte to jako handicap?“*) nebo ironie (např. poznámka na Nerudovou v čase 0:48:00 hodin: *„Řekla jste to pěkně, ale co si pod tím máme představit?“* či na Babiše v čase 1:46:42 hodin: *„To je poprvé, co jste v dnešní diskuzi řekl*

⁸ Viz <https://ct24.ceskatelevize.cz/domaci/3556308-v-pruzkumu-pro-ct-nerudova-oslabila-v-druhem-kole-ji-i-babise-porazil-pavel>.

⁹ Viz usnesení Nejvyššího správního soudu Vol 85/2023-12 ze dne 16. února 2023.

slovo „nevím.“). Všechny tyto postupy ukazují spíše na dílčí pochybení moderátora. Domníváme se, že porušení zákona o vysílání, resp. zásad objektivit a vyváženosti v něm zakotvených, nelze na jejich základě prokázat.

V závěru se vyjádříme ke stížnosti pisatele č. j. RRTV/771/2023-vra, jenž uvádí: „TV Nova nespravedlive rozdělila kandidáty na základe predvolebnich pruzkumu, a neprimo tak porusila moratorium o zverejnovani predvolebnich pruzkumu.“

Podle § 35 odst. 8 zákona č. 275/2012 Sb., o volbě prezidenta republiky, „V době počínající třetím dnem přede dnem volby prezidenta a končící ukončením hlasování nesmějí být žádným způsobem zveřejněny výsledky předvolebních nebo volebních průzkumů.“ Provozovatel TV Nova s.r.o. tyto průzkumy použil jako klíč k pozvání kandidátů do debat dne 12. ledna 2023, tedy den před zahájením prvního kola voleb. Konkrétní průzkumy však ve vysílání prezentovány nebyly, a to ani ve vizuální, ani zvukové složce pořadu. Moderátoři hovořili o „zprůměrování průzkumů renomovaných agentur“, případně osobnostech, „které mají podle dlouhodobých volebních průzkumů největší šanci stát se na příštích pět let hlavou státu“. Je otázkou, nakolik tato vágní označení odpovídají zveřejnění výsledků předvolebních nebo volebních průzkumů. Posuzování možného porušení zákona o volbě prezidenta republiky nicméně není v pravomoci Rady.

2.4. Cesta na Hrad: Jeden na jednoho a Poslední debata

Provozovatel TV Nova s.r.o. připravil pro diváky programu NOVA před druhým kolem volby prezidenta ČR tři diskusní pořady s postupujícími kandidáty, Andrejem Babišem (kandidát hnutí ANO) a Petrem Pavlem (občanský kandidát). V rámci cyklu *Cesta na Hrad* přinesl individuální rozhovory s finalisty a závěrečnou debatu s oběma kandidáty na post hlavy státu.

Tabulka: Přehled analyzovaných pořadů z cyklu Cesta na Hrad

pořad	datum vysílání	čas vysílání	formát pořadu	stopáž
Cesta na Hrad: Jeden na jednoho (A. Babiš)	23. 1. 2023	20:04	Politická publicistika (rozhovor)	00:26:17
Cesta na Hrad: Jeden na jednoho (P. Pavel)	24. 1. 2023	20:04	Politická publicistika (rozhovor)	00:25:19
Cesta na Hrad: Poslední debata	26. 1. 2023	20:00	Politická publicistika (debata)	01:38:28
Celkem				02:30:04

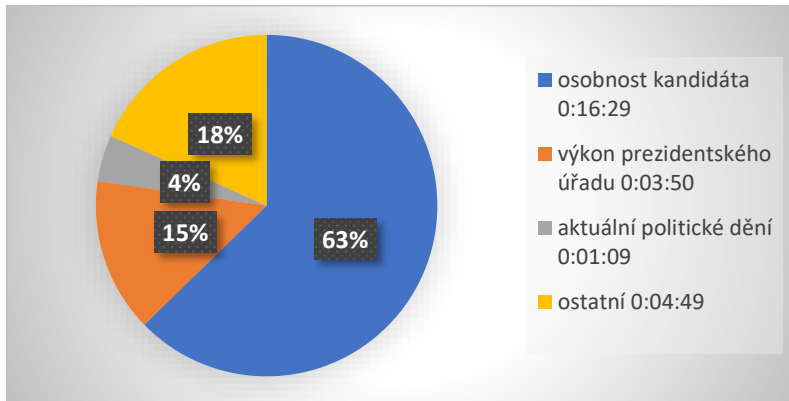
Cesta na Hrad: Jeden na jednoho

Individuální rozhovory s postupujícími kandidáty, s podtitulem Jeden na jednoho, provozovatel odvysílal 23. ledna (A. Babiš) a 24. ledna (P. Pavel) v hlavním vysílacím čase. Rozhovory se stopáží necelé půl hodiny moderovala Bára Divišová. Rozhovor byl v obou případech uveden krátkou reportáží z předvolební kampaně daného kandidáta. Dotazy moderátorky byly doplněny o otázky (video dotazy) několika vybraných diváků a zástupců veřejnosti (např. novinářů).

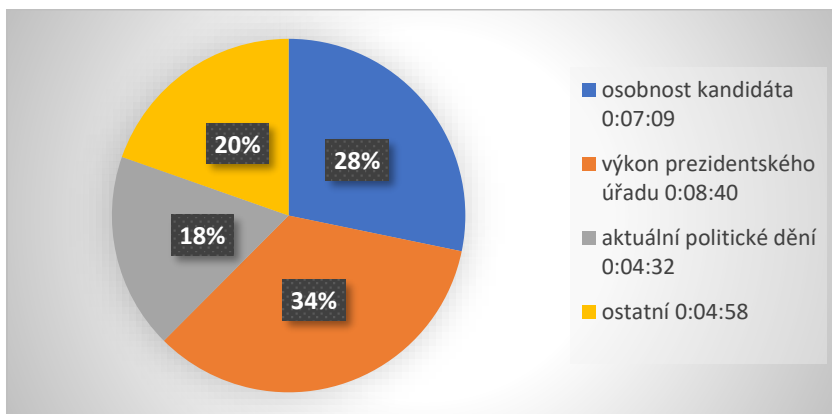
Hosté v pořadu odpovídali na otázky spadající do tří hlavních tematických okruhů (osobnost kandidáta, výkon prezidentského úřadu a aktuální politické dění). Dotazy týkající se osobnosti kandidáta

zahrnovaly zejména zhodnocení předvolební kampaně a kontroverzí, které kampaň a kandidáty doprovázely. Další skupiny otázek směřovaly k výkonu prezidentského úřadu (pravomoci prezidenta, přístup Hradu k veřejnosti atd.) a reflexi aktuálního politického a společenského dění (např. situace samoživitelek, postavení žen ve společnosti apod.). Ostatní obsah zahrnuje další části pořadu jako jsou znělky a předěly, úvodní reportáž, zdvořilostní konverzace apod.

Graf: Diskusní prostor věnovaný jednotlivým tematickým okruhům v rozhovoru s Andrejem Babišem

Graf: Diskusní prostor věnovaný jednotlivým tematickým okruhům v rozhovoru s Petrem Pavlem

V rozhovoru s Andrejem Babišem byla velká část prostoru vyhrazena diskusi nad jeho předvolební kampaní. V případě rozhovoru s Petrem Pavlem byla jednotlivá témata pokryta o poznání rovnoměrněji. Tuto disproporci zapříčinila zejména úvodní část rozhovoru s A. Babišem, ve které moderátorka s hostem probírala okolnosti jeho nedávného vyjádření, které zaznělo v rámci předvolební debaty České televize.¹⁰ Jednalo se o výrok, který se týkal hypotetické možnosti napadení některých členských států NATO a vojenské pomoci ze strany České republiky, za který se posléze A. Babiše na sociálních sítích omluvil. Moderátorku v daném kontextu nezajímalo postoj hosta k řešení vojenských konfliktů, ale jeho diplomatické dovednosti ve spojitosti s prezidentskou kampaní.

¹⁰ Prezidentský duel, 22. 1. 2023 od 20:10 hodin na programech ČT1 a ČT24

„Já bych se ale vrátila v té první otázce k vašemu včerejšímu vyjádření v jedné z debat. Vy jste se nechal slyšet, že v případě, že by bylo napadeno Polsko, že by byly napadeny státy Pobaltí, že byste nedopustil, aby naši vojáci přišli na pomoc. Mně ani tak nejde vlastně o ten samotný výrok, že vy jste vlastně ho dnes mírnil na sociálních sítích, na jedné tedy ze sociálních sítí, mně jde spíš o to, že vy se v kampani prezentujete jako diplomat, a když si vezmeme to Vaše včerejší vyjádření, které vlastně teď bude muset vysvětlovat například prezident Miloš Zeman při setkání se svým protějškem polským, tak tohle byl vlastně úplně ukázkový přešlap diplomatický.“ (Bára Divišová, *Cesta na Hrad*, rozhovor s A. Babišem, 23. 1. 2023).

Tabulka: Rozsah prostoru k vyjádření hostů pořadu *Cesta na Hrad*: Jeden na jednoho

host	počet výroků	stopáž výroků	průměrná délka výroku	počet dotazů moderátora	počet diváckých dotazů
Andrej Babiš	48	00:14:12	00:00:18	45	6
Petr Pavel	26	00:14:53	00:00:34	19	8

Oba hosté disponovali srovnatelným prostorem k vyjádření, diskuse se nicméně významně odlišovaly co do počtu moderátorských dotazů a průměrné délky výroků hostů. Důvodem byl jednak odlišný komunikační styl respondentů, jednak ale také aktivnější přístup moderátorky v případě rozhovoru s Andrejem Babišem. Ta hostu kladla větší množství doplňujících otázek a přerušovala ho častěji než jeho konkurenta. To bylo patrné především ve výše zmiňované úvodní části rozhovoru, která tematizovala kampaň Andreje Babiše.

Tabulka: Míra konfrontačnosti dotazů v pořadu *Cesta na Hrad*: Jeden na jednoho

host	dotazy moderátora			dotazy diváků		
	neutrální	oponentní	vstřícný	neutrální	oponentní	vstřícný
Andrej Babiš	18	27	0	4	2	0
Petr Pavel	11	8	0	7	1	0

Formát pořadu je koncipován jako rozhovor moderátora s jedním hostem, doplněný o předem vybrané dotazy diváků, resp. zástupců veřejnosti. V pořadech, kde proti sobě nestojí „přirození“ oponenti (politici konkurenti, zástupců různých názorových proudů) je rozhodující, jakým způsobem se moderátor ujímá role kvalifikovaného oponenta. V hodnocených rozhovorech byli oba hosté konfrontováni s kritickými dotazy a protiargumenty, jak ze strany moderátorky, tak od zástupců veřejnosti (zejména novinářů), kterým redakce umožnila položit dotaz. Níže uvádíme několik příkladů:

„Vy jste v sobotu oznámil, že Vám přišla obálka s ostrou nábojnicí, která byla adresována Vaší ženě. Zároveň jste si stěžovatel vlastně na protikandidáta vládní politiky, že vyhrotil atmosféru. Nicméně, nebyl jste to tak trochu Vy, nebyly to Vaše plakáty, které zaplavily Česko, které tu atmosféru vyhrotily?“ (B. Divišová, *Cesta na Hrad*, rozhovor s A. Babišem, 23. 1. 2023).

„Vaše kampaň se výrazně podobá kampani Miloše Zemana, který ve své funkci nekonal, když měl konat, nehovořil, když měl hovořit. V Poslanecké sněmovně často chybíte. Máme se připravit, že i výkon

prezidentské funkce bude podobný?“ (Jiří Vítězslav Sachr, šéfredaktor měsíčníku Frýdecko-místecký patriot, Cesta na Hrad, rozhovor s A. Babišem, 23. 1. 2023).

„Říkal jste, že byste pravděpodobně nejmenoval na některá ministerstva členy SPD, protože je považujete za bezpečnostní riziko. Není upírání postu demokraticky zvoleným kandidátům jenom kvůli jejich stranické příslušnosti daleko za hranou toho, co přísluší prezidentovi?“ (Lucie Stuchlíková, komentátorka serveru Seznam zprávy, Cesta na Hrad, rozhovor s P. Pavlem, 24. 1. 2023).

„Má prezident do toho mluvit? Je to stejné, my v tuto chvíli kritizujeme například Miloše Zemana ve chvíli, kdy odmítá jmenovat ministra Hladíka. Je toto role prezidenta? Má mluvit? Není toto zodpovědnost premiéra?“ (B. Divišová, Cesta na Hrad, rozhovor s P. Pavlem, 24. 1. 2023).

Andreji Babišovi moderátorka adresovala vyšší podíl polemických dotazů, a to zejména v souvislosti s úvodní částí debaty, kdy se opakovaně vracela k jeho výroku ohledně hypotetického napadení států NATO a ke krizové komunikaci, kterou v této souvislosti tým Andreje Babiše v kampani vedl. Dotazy, které moderátorka pokládala, byly nicméně věcné a korektní, a host měl možnost svůj pohled na věc divákům adekvátně vysvětlit.

Potenciálního profesního pochybení se však moderátorka mohla dopustit formulací jedné z otázek pro Petra Pavla, kde se dotýkala vyhocené atmosféry na předvolebních mítincích a nevhodného chování přítomných příznivců P. Pavla:

„Já právě se nechci bavit o té příčině, protože vlastně to, že k tomu vlastně přispěl Andrej Babiš sám i tím, jakou vede kampaň, to asi zřejmě tušíme, nicméně mně jde o to, jestli třeba Vás nenapadlo, že vy byste ze své pozice se to pokusil v tuto chvíli zmírnit. Když vidíte, jak to na jeho mítincích vypadá, když tam na něj lidi křičí, když vlastně lidi mu vyhrožují. Protože tam chodí, já jsem se na jednom byla podívat včera v Brně, než jsme měli rozhovor, chodí tam vlastně i Vaši příznivci, krom toho, že přesvědčují, někteří v klidu, někteří méně v klidu, přesvědčují jeho voliče, aby ho nevolili, předkládají tam důvody, tak vlastně potom kolikrát tam dochází i k potyčkám. Tak že byste vlastně ze své pozice na tyto své voliče nějakým způsobem mohl působit.“ (B. Divišová, Cesta na Hrad, rozhovor s P. Pavlem, 24. 1. 2023).

Moderátorka svůj dotaz uvedla s tím, že toto agresivní chování bylo do určité míry vyprovokované předvolební kampaní Andreje Babiše. Kampaň Andreje Babiše byla ve veřejném prostoru skutečně často hodnocena jako vysoce konfrontační a kontroverzní. Je ovšem otázkou, zda bylo vhodné, aby moderátorka pořadu vynášela tyto hodnotící soudy o kandidátovi, který byl v danou chvíli nepřítomný a nemohl se tak proti nim ohradit.

Moderátorka pořadu *Cesta na Hrad: Jeden na jednoho*, který přinesl individuální rozhovory s finalisty prezidentské volby, kladla ve svých dotazech důraz na otázky spojené s předvolební kampaní a eskalací společenského napětí, která tuto kampaň doprovázela. Více přitom akcentovala kontroverze spojené s kampaní Andreje Babiše, což se promítlo i v rozhovoru s Petrem Pavlem, kde de facto přejala perspektivu Babišových kritiků, kteří příčiny vyhocené atmosféry vidí právě ve způsobu, jakým A. Babiš kampaň vedl. To mohlo Andreje Babiše, jako kandidáta na post prezidenta, v pořadu znevýhodnit. Zároveň je ale potřeba vzít v úvahu, že podoba kampaně Andreje Babiše byla ve veřejném prostoru často diskutovaným tématem. Andrej Babiš měl současně jako host v pořadu možnost předložit divákům svůj vlastní pohled na danou záležitost. Výše zmiňovanou problematickou formulaci

moderátorky v rozhovoru s Petrem Pavlem lze označit spíše za dílčí pochybení než za systematickou snahu o defavorizaci jednoho z kandidátů.

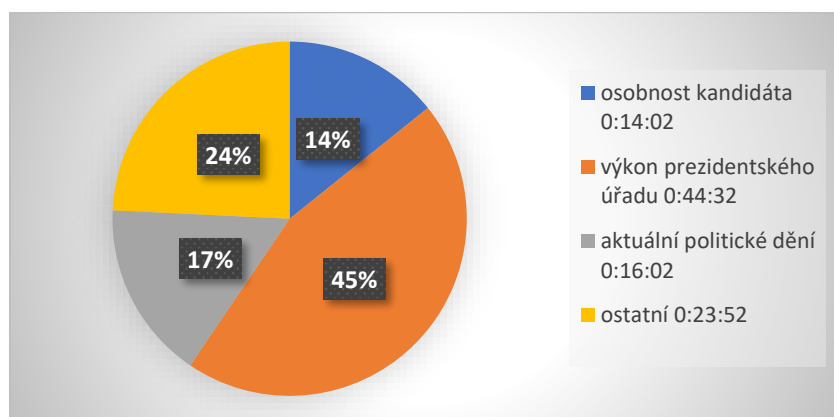
S ohledem na uvedené máme za to, že se provozovatel odvysíláním pořadu *Cesta na Hrad: Jeden na jednoho* nedopustil porušení zásad objektivit a vyváženosti.

Cesta na Hrad: Poslední debata

Debatu obou postupujících kandidátů provozovatel odvysílal 26. ledna 2023 od 20:00 hodin, tedy večer před prvním dnem druhého kola prezidentské volby. Diskusi v délce trvání přes hodinu a půl moderoval Reynolds Koranteng. Dotazy moderátora byly doplněny o otázky (video dotazy) několika vybraných novinářů.

Pořad byl rozdělen do několika tematických diskusních bloků. Na začátku moderátor hostům položil několik dotazů, které se týkaly jejich osoby a předvolební kampaně (např. důvodů ke kandidatuře nebo vztahu kandidátů k předlistopadovému režimu). Poté následoval nejrozsáhlejší blok, který se zaměřil na samotný výkon prezidentského úřadu, zejména pak na pravomoci prezidenta. Moderátor se hostů v daném kontextu kupř. ptal, které potenciální legislativní návrhy by jako prezident podpořili, případně vetovali (parametrické změny důchodového systému, zkrácení doby rodičovského příspěvku, znovuzavedení karenční doby, zvýšení zdanění fyzických osob, revize pásem DPH, manželství pro všechny, uzákonění eutanázie, legalizace marihuany a další). Otázky k aktuálnímu politickému a společenskému dění se pak týkaly kupř. vysoké inflace nebo války na Ukrajině. V poslední části debaty moderátor hostům kladl otázky čistě soukromého charakteru (nejdůležitější/nejhorší okamžik v životě, formující kniha, vztah k dětem apod.).

Graf: Diskusní prostor věnovaný jednotlivým tematickým okruhům

V závěru pořadu ve studiu vystoupily manželky obou kandidátů, Monika Babišová a Eva Pavlová. Pořad v průběhu nabídl také tematické reportáže o vysoké inflaci, o milnících české novodobé historie a o osobní historii kandidátů.

Tabulka: Rozsah prostoru k vyjádření hostů pořadu Cesta na Hrad: Poslední debata

host	počet výroků	stopáž výroků	průměrná délka výroku	počet dotazů moderátora
Andrej Babiš	97	00:30:50	00:00:19	85
Petr Pavel	70	00:25:04	00:00:21	64

Hlavní dotazy moderátor zpravidla ve shodné podobě pokládal oběma přítomným hostům. O něco více doplňujících dotazů pak adresoval Andreji Babišovi, který měl také o cca pět minut delší celkovou stopáž svých vyjádření. Průměrná délka výroků hostů byla téměř totožná. Zachycené rozdíly byly dány dynamikou debaty, nikoli záměrem moderátora poskytnout některému z hostů neadekvátně rozsáhlý prostor k vyjádření. Oba kandidující měli dostatečnou příležitost předložit divákům svá stanoviska a argumenty.

Vedle moderátora se hostů dotazovali také vybraní novináři, konkrétně Lenka Zlámalová (Echo24), Bohumil Pečinka (podcast Kecy a politika), Martin Veselovský (DVTV) a Jindřich Šídlo (Seznam Zprávy). Novináři svůj dotaz formulovali vždy neutrálně a pro oba hosty.

Tabulka: Míra konfrontačnosti dotazů v pořadu Cesta na Hrad: Poslední debata

host	dotazy moderátora		
	neutrální	oponentní	vstřícný
Andrej Babiš	67	18	0
Petr Pavel	57	7	0

Moderátor oběma hostům pokládal převážně neutrálně koncipované otázky týkající se jejich osobního života i postojů k různým politicky relevantním tématům. Převažovaly věcné dotazy ohledně prezidentských pravomocí, které byly většinou společné pro oba kandidující. Debata jako celek probíhala v klidném a konstruktivním duchu, bez výrazných střetů mezi hosty. Polemickými dotazy a připomínkami moderátor zpravidla přiměřeně reagoval na předchozí vyjádření hostů tak, aby korigoval a posouval debatu, např.:

Petr PAVEL, kandidát na prezidenta /nestr./

Já se podržím Ústavy, pokud vláda ztratí důvěru Sněmovny, pak podle Ústavy musí podat demisi, prezident je povinen ji přijmout a má tři pokusy na to, aby rekonfigurovaná vláda získala tu důvěru znovu, pokud se mu žádný z těch tří pokusů nepodaří, pak musí rozpustit Sněmovnu a vyhlásit nové parlamentní volby.

Reynolds KORANTENG, moderátor

To říká Ústava, ale jsme v situaci, kdy by možná takovýto postup mohl být traumatizující pro českou ekonomiku a pro situaci obyvatel České republiky. Problémy je třeba řešit a vláda, která nemá důvěru, toho moc nevyřeší. Tak nesnažil byste se nějakým způsobem to uspišit?

Petr PAVEL, kandidát na prezidenta /nestr./

Vláda, která podá demisi, funguje stejně jako vláda s důvěrou. Jediná věc, kterou nemůže řešit, je podat návrh na vyslovení důvěry. Takže ta vláda, i když podá demisi do rukou prezidenta, funguje dál.

Reynolds KORANTENG, moderátor

Ano, ale otázkou je, jestli je schopná, pokud nemá důvěru, své případné návrhy prohlasovat ve Sněmovně, když jí ta samá Sněmovna vysloví nedůvěru. Ale to už se tedy dostáváme do situace...

...

Andrej BABIŠ, kandidát na prezidenta /ANO/

Pane redaktore, možná ti starší pamatují, že největší krádeže daní byly vždycky pohonné hmoty, pamatujeme LTO a já jsem zavedl.

Reynolds KORANTENG, moderátor

Pro diváky mladší 1990 ...

Andrej BABIŠ, kandidát na prezidenta /ANO/

Kontrolní hlášení jsem zavedl a zkrátka jsme zinkasovali stovky miliard navíc, potom už nikdo nekrátil ty daně.

Reynolds KORANTENG, moderátor

A zase si stěžovali, že stát příliš vidí do obchodních záležitostí.

Andrej BABIŠ, kandidát na prezidenta /ANO/

Když někdo krade, tak ten stát to musí postihnout.

Reynolds KORANTENG, moderátor

Tak on ten stát viděl do kuchyně, tak říkajíc, i těm, co nekradli. Prostě prostě všem samozřejmě, ale to je hypotetická debata jenom připomínám, že i takové názory zaznívaly.

Ze strany moderátora nebyla zaznamenána snaha o zvýhodňování nebo znevýhodňování jednoho kandidáta vůči druhému.

Závěrečná „Poslední debata“ s oběma postupujícími kandidáty na post hlavy státu se soustředila zejména na výkon prezidentských pravomocí a představovala tak poměrně poklidnou a věcnou diskusi nad relevantními tématy. Moderátor přistupoval k hostům korektně a řídil diskusi tak, aby měli oba kandidující k dispozici dostatečný prostor k vyjádření svých stanovisek, a také možnost na sebe vzájemně reagovat.

S ohledem na uvedené máme za to, že se provozovatel odvysíláním pořadu *Cesta na Hrad: Poslední debata* nedopustil porušení zásad objektivit a vyváženosti.

3. ZÁVĚR

Předmětem monitoringu byly předvolební pořady na programu NOVA. Konkrétně se jednalo o relace *Cesta na Hrad: Debata I*, *Cesta na Hrad: Debata II*, *Cesta na Hrad: Poslední debata*, *Cesta na Hrad: Poslední šance*, *Cesta na Hrad: Poslední dva*, *Cesta na Hrad: Jeden na jednoho* a medailonky v pořadu *Televizní noviny*. Analýza předmětných relací byla součástí monitoringu pořadů s předvolební dramaturgií vysílaných na celoplošných televizních programech před prezidentskými volbami, uskutečněnými 13. a 14. ledna (první kolo) a 27. a 28. ledna 2023 (druhé kolo). Cílem analýzy bylo zjistit, zda provozovatel v pořadech naplňoval znění zákona o vysílání, zejména pak § 31 odst. 2 a 3, nařizující provozovatelům informovat objektivně a vyváženě.

Monitoring neodhalil skutečnosti vedoucí k oprávněnému podezření z porušení zákona o vysílání. V pořadech byla zaznamenána pouze dílčí pochybení, nikoliv systematická favorizace či defavorizace jednotlivých kandidátů. Vzhledem k vysokému počtu diváckých stížností byla analýza blíže zaměřena mj. na rozdělení kandidátů před prvním kolem voleb do dvou samostatných debat, které vycházelo z volebních průzkumů. Je třeba konstatovat, že použitý klíč pro zvaní hostů neodporuje zákonu č. 231/2001 Sb. Nepřímou podporu pro toto hodnocení je možné najít i v judikatuře Nejvyššího správního soudu. Provozovatel TV Nova s.r.o. ve sledovaných pořadech dodržoval zásady objektivního a vyváženého informování.

Rada při monitoringu předvolebních debat neshledala porušení zákona o vysílání. Nicméně konstatuje, že model, který vede k rozdělování kandidátů na slabší a favorizované na základě preferencí ve volebních výzkumech, může poškozovat nebo naopak zvýhodňovat konkrétní kandidáty.

Rada vyjadřuje názor, že je na místě zahájit rozpravu k problematice předvolebních debat v televizním a rozhlasovém vysílání s cílem snížení možných rizik narušení rovné politické soutěže.

Návrh usnesení:

Rada se seznámila s analýzou objektivity a vyváženosti předvolebních pořadů *Cesta na Hrad: Debata I*, *Cesta na Hrad: Debata II*, *Cesta na Hrad: Poslední debata*, *Cesta na Hrad: Poslední šance*, *Cesta na Hrad: Poslední dva*, *Cesta na Hrad: Jeden na jednoho* a *Televizní noviny*, které byly odvysílány před prezidentskými volbami 2023 na programu NOVA.

Přijaté usnesení:

Rada se seznámila s analýzou objektivity a vyváženosti předvolebních pořadů *Cesta na Hrad: Debata I*, *Cesta na Hrad: Debata II*, *Cesta na Hrad: Poslední debata*, *Cesta na Hrad: Poslední šance*, *Cesta na Hrad: Poslední dva*, *Cesta na Hrad: Jeden na jednoho* a *Televizní noviny*, které byly odvysílány před prezidentskými volbami 2023 na programu NOVA.